

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-09-23
SKN/2023:1

Delårsrapport per augusti 2024

Förslag till beslut

Skolnämnden tar del av delårsrapport per augusti 2024.

Sammanfattning

Den 7 februari beslutade nämnden att Bergshamraskolans högstadium ska återöppnas hösten 2025. Förvaltningen fick i uppdrag att ta fram en barnkonsekvensanalys och en genomförandeplan med förslag på profil/inriktning för skolan, ekonomiska förutsättningar och behov av lokalanpassningar. Uppdraget redovisades i april och nämnden beslutade om att skolan ska samarbeta med närliggande universitet och högskolor och ha en tydlig akademisk profil. Skolan ska även ha ett nära samarbete med det lokala föreningslivet.

Under senare delen av sommaren har Naturskola på sommarfritids genomförts på Parkskolan. Tillsammans med en naturpedagog har eleverna fått utforska närmiljöns insekter, lärt sig mer om hur de fungerar och behöver för att må bra. Eget skapande har också varit en del av verksamheten och tillsammans byggde eleverna ett insektsslott på skolgården.

Arbetet utifrån nämndens mål pågår enligt plan och bedöms uppfyllas till stor del vid årets slut. Den officiella statistiken med resultat för läsåret publiceras under september. När det gäller elever i Solnas kommunala skolor har preliminära resultat hämtats från stadens lärportal. De preliminära elevresultaten för årskurs 9 på Solnas kommunala skolor visar på en försämring jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har minskat. Även det genomsnittliga meritvärdet och andelen elever med behörighet till yrkesprogram har minskat något jämfört med föregående år. Elevgruppens något svagare resultat uppmärksammades i början av högstadiet och särskilda insatser har genomförts för att förbättra måluppfyllelsen vilket har förbättrat resultaten något.

Under våren har både elevenkät, med generella frågor elevernas upplevelse av trygghet och studiero, samt Friendsenkäten som ställer mer ingående frågor om upplevd trygghet och klimatet på skolan. Resultatet från de båda enkäterna är inte helt samstämmiga när det gäller upplevd trygghet. Friendsenkäten visar att 90 procent av eleverna på låg- och mellanstadiet och 85 procent av högstadieleverna känner sig trygga i skolan. Elevenkätens resultat visar något lägre siffror både för elever i årskurs 5 och 8.

Verksamhetens nettokostnad för perioden är 730,3 mkr, vilket är 20,0 mkr lägre än budgeterad nettokostnad för perioden. Avvikelsen mot budget avser främst ökade intäkter för statsbidrag från Skolverket och Migrationsverket samt lägre kostnader för köp av verksamhet, bidrag till friskolor. De lägre kostnaderna för köp av verksamhet beror på att det under våren varit färre elever i grundskola och anpassad grundskola än budgeterat för perioden.

Nämndens helårsprognos visar på en positiv avvikelse om 15 mkr. Avvikelsen avser i sin helhet att det beräknas vara färre elever än budgeterat för i verksamheten. Avvikelsen stämmer även med förändringar i befolkningen för 2023 och prognosen för 2024 som redovisas i stadens befolkningsprognos.

Nämnden investeringsutfall för perioden uppgår till 2,0 mkr. Nämndens investeringsprognos för året uppgår till 4,0 mkr, vilket är en positiv avvikelse om 4 mkr.

Handlingar

- Delårsrapport per augusti 2024
- Bilaga 1 Uppföljning avtal för matentreprenad lå 23-24
- Bilaga 2 Uppföljning av skolans åtgärdande arbete mot kränkande behandling under tidsperioden 1 januari till och med 31 juli 2024

Maria Gyllenberg
Tillförordnad förvaltningschef

Sarah Yonis Melki
Utredare

Beslutet expedieras till: Kommunstyrelsen

SOLNA STAD

Delårsrapport per augusti 2024

SKOLNÄMNDEN

SKN/2023:1 Behandlas på skolnämnden den 17 oktober 2024

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	4
Mål och uppdrag.....	5
Tvärsektoriella frågor.....	9
Ekonomisk analys.....	11
Väsentliga personalförhållanden	14
Förväntad utveckling.....	15
Konkurrensutsättning.....	15
Intern kontroll.....	16

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Den 7 februari beslutade nämnden att Bergshamraskolans högstadium ska återöppnas hösten 2025. Förvaltningen fick i uppdrag att ta fram en barnkonsekvensanalys och en genomförandeplan med förslag på profil/inriktning för skolan, ekonomiska förutsättningar och behov av lokalanpassningar. Uppdraget redovisades i april och nämnden beslutade om att skolan ska samarbeta med närliggande universitet och högskolor och ha en tydlig akademisk profil. Skolan ska även ha ett nära samarbete med det lokala föreningslivet.

Under senare delen av sommaren har Naturskola på sommarfritids genomförts på Parkskolan. Tillsammans med en naturpedagog har eleverna fått utforska närmiljöns insekter, lärt sig mer om hur de fungerar och behöver för att må bra. Eget skapande har också varit en del av verksamheten och tillsammans byggde eleverna ett insektslott på skolgården.

Arbetet utifrån nämndens mål pågår enligt plan och bedöms uppfyllas till stor del vid årets slut. Den officiella statistiken med resultat för läsåret publiceras under september. När det gäller elever i Solnas kommunala skolor har preliminära resultat hämtats från stadens lärportal. De preliminära elevresultaten för årskurs 9 på Solnas kommunala skolor visar på en försämring jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har minskat. Även det genomsnittliga meritvärdet och andelen elever med behörighet till yrkesprogram har minskat något jämfört med föregående år. Elevgruppens något svagare resultat uppmärksammades i början av högstadiet och särskilda insatser har genomförts för att förbättra måluppfyllelsen vilket har förbättrat resultaten något.

Under våren har både elevenkät, med generella frågor elevernas upplevelse av trygghet och studiero, samt Friendsenkäten som ställer mer ingående frågor om upplevd trygghet och klimatet på skolan. Resultatet från de båda enkäterna är inte helt samstämmiga när det gäller upplevd trygghet. Friendsenkäten visar att 90 procent av eleverna på låg- och mellanstadiet och 85 procent av högstadiel eleverna känner sig trygga i skolan. Elevenkätens resultat visar något lägre siffror både för elever i årskurs 5 och 8.

Verksamhetens nettokostnad för perioden är 730,3 mkr, vilket är 20,0 mkr lägre än budgeterad nettokostnad för perioden. Avvikelsen mot budget avser främst ökade intäkter för statsbidrag från Skolverket och Migrationsverket samt lägre kostnader för köp av verksamhet, bidrag till friskolor. De lägre kostnaderna för köp av verksamhet beror på att det under våren varit färre elever i grundskola och anpassad grundskola än budgeterat för perioden.

Nämndens helårsprognos visar på en positiv avvikelse om 15 mkr. Avvikelsen avser i sin helhet att det beräknas vara färre elever än budgeterat för i verksamheten. Avvikelsen stämmer även med förändringar i befolkningen för 2023 och prognosen för 2024 som redovisas i stadens befolkningsprognos.

Nämnden investeringsutfall för perioden uppgår till 2,0 mkr. Nämndens investeringsprognos för året uppgår till 4,0 mkr, vilket är en positiv avvikelse om 4 mkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Bergshamraskolans högstadium

Den 7 februari beslutade nämnden att Bergshamraskolans högstadium ska återöppnas hösten 2025. Förvaltningen fick i uppdrag att ta fram en barnkonsekvensanalys och en genomförandeplan med förslag på profil/inriktning för skolan, ekonomiska förutsättningar och behov av lokalanpassningar. Uppdraget redovisades i april och nämnden beslutade om att skolan ska samarbeta med närliggande universitet och högskolor och ha en tydlig akademisk profil. Skolan ska även ha ett nära samarbete med det lokala föreningslivet.

Under våren startade arbetet med planering och projektering av lokaler för Bergshamraskolans högstadium. Verksamheten och elever har gjorts delaktiga i utformningen av lokaler och lärmiljöer. Ett Instagramkonto, fokus_bergshamraskolan, har startats för att löpande kommunicera hur lärmiljöerna utvecklas inför öppnandet av högstadiet men också om hur skolans akademiska inriktning tar form.

Trygghetsarbetet

Den nystartade samarbetsmodellen mellan skola, socialförvaltning, polis och fritid (SSPF) har börjat formera sig och har under perioden startat ett första gemensamt ärende. En styrgrupp och en arbetsgrupp är utsedd och en överenskommelse mellan de olika aktörerna är upprättad. Målgruppen för samarbetet är ungdomar i

åldersgruppen 12-16 år som uppvisar ett riskbeteende kopplat till missbruk och kriminalitet.

Under våren har även organisation och arbetssätt för det skolsociala teamet, som startade under hösten 2023, arbetats fram. Det skolsociala teamet är en samverkansform mellan skola och socialtjänst och målgruppen är elever i årskurs 3-9 som har hög frånvaro och en problematisk skolsituation. Det skolsociala teamet leds av en styrgrupp och den operativa arbetsgruppen består av en socialsekreterare och en skolkurator.

Hagalundslyftet

Under senare delen av sommaren deltog drygt 50 elever i Naturskola på sommarfritids på Parkskolan. Tillsammans med en naturpedagog har eleverna fått utforska närmiljöns insekter, lärt sig mer om hur de fungerar och vad de behöver för att må bra. Eget skapande har också varit en del av verksamheten och tillsammans byggde eleverna ett insektslott på skolgården. Naturskolan har varit mycket uppskattad av eleverna som avslutade med att visa upp allt de skapat på en vernissage.

Ny lagstiftning

I sommar 2024 har ett flertal ändringar i skollagen trätt i kraft. Några av ändringarna i skollagen är de följande:

- Stärkt tillgång till ändamålsenliga läromedel.
- Elever ska lättare få läsa i snabbare studietakt och på en högre nivå.
- Nya bestämmelser i skollagen om garantin för tidiga stödinsatser.
- Elevens val tas bort.

Anmälan om kränkande behandling

Solna stads skolor arbetar utifrån en aktuell likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling. Anmälningar om kränkande behandling hanteras i ett digitalt system som underlättar uppföljningen. En sammanfattande rapport för samtliga kränkningssärenden under vårterminen finns med som en bilaga till delårsrapporten.

Klagomål

Huvudmannen tog under tidsperioden 1 januari till och med 31 juli emot 35 anmälningar om klagomål gällande skola. Av dessa överlämnades samtliga till rektor för berörd skola för vidare hantering. Av stadens skolor finns det ingen skola som utmärker sig gällande antalet inkomna klagomål.

Klagomålen som överlämnades till rektor på berörd skola handlar främst om brister i särskilt stöd.

Kvalitetsdeklarationer

Kvalitetsdeklarationerna går i linje med läroplanernas uppdrag och följs upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Målstyrningen omfattar en vision, fyra stadsövergripande mål, finansiella mål samt nämndmål och uppdrag till nämnderna. Den årliga verksamhetsplanen och budgeten kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt i kommunfullmäktiges verksamhetsplan och budget, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån beslutade ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april (budgetuppföljning per april), 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Skolnämndens ansvarsområden

Skolnämnden ansvarar för att barn och ungdomar mellan 6-16 år får sina behov av omsorg och obligatorisk utbildning tillgodosedda. Detta kan ske antingen inom egna grund- och anpassad grundskoleverksamheter eller genom att vårdnadshavare väljer skola och omsorg i andra kommuners eller enskilda huvudmäns regi. Nämnden ansvarar även för gymnasiet och anpassade gymnasieskolan. Eftersom eleverna har rätt att söka skola kan utbildningen antingen ske inom kommunens egen gymnasieskola eller anpassade gymnasieskola eller i en skola i annan kommun eller enskild huvudmans regi. I nämndens ansvarsområde ingår också godkännande och tillsyn för fristående fritidshem som inte anordnas vid en skolenhet, det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar som lämnat grundskolan, sjukhusskolan och ungdomsmottagningen.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2024 med inriktning för 2025-2026 beslutat om vision, övergripande mål samt nämndmål och uppdrag för nämnderna.

Nämndmål

Nämnden följer upp mål och uppdrag i budgetuppföljning per april, delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:

Målet uppfylls i år

Målet uppfylls till stor del i år

Målet uppfylls delvis i år

Målet uppfylls inte i år

FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030 har 17 mål, som ska vara uppnådda till år 2030. Solna stad berörs i olika hög grad av målen. De mål som har störst bäring på nämnden är integrerade i nämndens mål och verksamhetens aktiviteter.

Bedömning av nämndmålen samt deras koppling till Agenda 2030 redovisas nedan.

Övergripande mål	Nämndmål
Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.	 Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet.

Övergripande mål	Nämndmål
	 Mål 4 God utbildning för alla
	 Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar.
	 Mål 4 God utbildning för alla
	 Mål 10 Minskad ojämlikhet

Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet.

 Målet uppfylls till stor del i år

Arbetet med nämndmålen pågår enligt plan. Bedömningen är att målet delvis uppfylls under året. De preliminära elevresultaten för årskurs 9 visar på lägre resultat än föregående år. Särskilda insatser sattes in under våren för att höja måluppfyllelsen och insatserna har förbättrat resultaten något. Särskilt fokus har legat på kärnämnen och det ämne som främst sticker ut med låg måluppfyllelse på samtliga skolor är matematik. Utifrån vårens screening gällande läsförmåga visar resultaten att eleverna på lågstadiet fortsatt har en bra läsförmåga men att resultaten för eleverna på mellanstadiet är något sämre. Insatser för att ytterligare stärka läsförmågan på mellanstadiet genomförs därför på grupp- och individnivå. För att främja läsandet och öka läsförmågan genomfördes bland annat konceptet Läs åger under sommarlovet på samtliga fritidshem. Arbetet för att främja skolnärvaron fortsätter och det skolsociala teamet som startade hösten 2023 inriktar sig på elever i årskurs 3-9 som har hög frånvaro och en problematisk skolsituation.

Uppföljning av nämndmålen sker dels genom nyckeltal, dels genom beskrivningar och analys av genomförda aktiviteter.

Elevresultat	Lå 23/24 prel	Lå 22/23	Lå 21/22
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel (%)		84,9	80,9
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	72,8	79,0	76,0
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, Stockholms län, kommunala skolor, andel (%)		76,9	78,0
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)		91,3	89,4
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	80,8	87,3	88,4
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, Stockholms län, kommunala skolor, andel (%)		86,5	87,5
Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)		255,0	253,0
Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	234,0	237,9	235,9
Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde, Stockholms län, kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)		236,8	238,2

Den officiella statistiken med resultat för läsåret publiceras först i slutet av september och av den anledningen redovisas inte resultaten för läsåret 2023/2024 när det gäller hemkommunen (folkbokförda i Solna) samt för Stockholms län i tabellen ovan. När det gäller elever i Solnas kommunala skolor har preliminära resultat för läsåret 2023/2024 hämtats från stadens lärportal.

De preliminära elevresultaten för årskurs 9 på Solnas kommunala skolor visar på en försämring jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har, jämfört med föregående år, minskat från 79,0 procent till 72,8 procent. Även det genomsnittliga meritvärdet har minskat något till 234,0 jämfört med 237,9 föregående år. Andelen elever med behörighet till yrkesprogram har minskat något från 87,3 procent till 80,8 procent. Elevgruppens något svagare resultat uppmärksammades i början av högstadiet och särskilda insatser har genomförts för att förbättra måluppfyllelsen. Bland annat har extra satsning på matematikundervisning och lovskola genomförts. Kontinuitet och skolnärvaro är viktiga faktorer för att nå måluppfyllelse och analysen av resultaten visar att elever som har bytt skola i ett sent skede under högstadiet har en sämre måluppfyllelse.

Aktiviteter utifrån nämndens strategi för förbättrade kunskapsresultat, som bidrar till måluppfyllelse är:

- **Fortsätta arbetet för att främja skolnärvaro**

Verktyget för elevdokumentation är nu implementerat för skolledning och elevhälsa på samtliga skolor. Genom att hämta rapporter om frånvaro och elevresultat från lärplattformen och åtgärdsprogram och övriga utredningar från dokumentationsverktyget får lärarna en helhetsbild av elevens problematik.

Samtycke från vårdnadshavare inhämtas genom digital signering i systemet vilket också underlättar administrationen och minimerar risker. Den beslutade handlingsplanen för ökad närvaro följs på samtliga skolor, vilket gör att vårdnadshavare i ett tidigt skede får information om elevens frånvaro. Statistiken visar att frånvaron har minskat något i samtliga årskurser.

- Fortsatt arbete med En lärarroll i förändring**
Det är för närvarande två skolor, Råsunda högstadium (Råsunda centralskola) och Parkskolan, som har socialpedagoger som ett komplement till lärarpersonal. Utifrån elevernas perspektiv är det positivt då det finns fler vuxna att vända sig till på skolan. Utvärderingar visar dock på vikten av att de olika rollerna har tydliga uppdrag där ansvarsgränserna mellan mentor och socialpedagog framgår. Det är viktigt att mentorn inte tappar sin relation med eleverna och från hösten 2024 kommer därför schemalagd mentorstid att återinföras.
- Fortsatt utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet**
Solna tackade under våren ja till att delta i Specialpedagogiska myndighetens (SPSM) och Skolverkets kvalitetsdialoger från hösten 2024. Dialogerna är ett samarbete mellan SPSM och Skolverket och bygger på det nationella kvalitetssystemet (NKS) som tagit fram utifrån ett regeringsuppdrag. Den första dialogen genomfördes i augusti och fokusområdet för dialogen var systematiskt kvalitetsarbete på alla nivåer. I dialogen deltog, förutom representanter från SPSM och Skolverket, politiker skolchefer, förvaltningschef, utvecklingsledare och rektorer.
- Utveckla och se över programutbudet för gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan**
Arbetet med att utöka utbudet på stadens anpassade gymnasieskola med ett nationellt program har pågått under läsåret 2023/24. Programmet ska ligga på Solna gymnasium och inriktningen har varit att hitta ett lämpligt program utifrån Solnas förutsättningar och möjligheten att få ett jobb efter avslutad utbildning. Det är av största vikt att skolan har ett nära samarbete med arbetsmarknadsenheten för att eleverna ska kunna genomföra praktikperioder hos arbetsgivare i Solna samt möjligheten att få en anställning efter gymnasietiden. Beslut om nationellt program fattades av nämnden i september för att kunna vara sökbart läsåret 2025/26.
Inför läsåret 2024/25 förstärks Introduktionsprogrammen individuellt alternativ och språk på Solna gymnasium med kurator, speciallärare och en tydligare koppling till jobbtorget.
- Planera för framtida skolförsörjning och organisation**
Arbetet med att revidera nämndens skolförsörjningsplan har påbörjats med stadens nya befolkningsprognos som underlag.
Under våren har planeringen inför ny måltidsorganisation för förskola och skola startat och en projektplan har tagits fram med hjälp av en extern konsult. Den nya måltidsorganisationen kommer att ledas av en måltidschef och rekrytering påbörjades i juni. Medarbetare i befintlig måltidsorganisation i egen regi på förskolan har fått en första information om förändringen.

Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar.

 Målet uppfylls till stor del i år

Arbetet med nämndmålen pågår enligt plan och bedömningen är att målet uppfylls till stor del vid årets slut. I mars genomfördes brukarundersökningen för elever och vårdnadshavare i årskurs 3, 5 och 8 på samtliga kommunala grundskolor och fyra fristående grundskolor (av 9) valde att delta. Svarefrekvensen för eleverna var hög och något bättre än föregående år. Resultatet presenterades för nämnden i juni. Satsningen på att öka kvaliteten och kompetensen i fritidshemmet fortsätter. Bland annat genomgår alla medarbetare en utbildning kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).

Uppföljning av nämndmålen sker dels genom nyckeltal, dels genom beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Elevenkät Känner du dig trygg i skolan? andel positiva svar %	2024	2023	2022
Elever i åk 5 kommunal skola	74,0	80,0	89,0

Elevenkät Känner du dig trygg i skolan? andel positiva svar %	2024	2023	2022
Elever i åk 5 fristående skola	78,0	-	89,0
Elever i åk 5 samtliga skolor som svarar på Skolinspektionens skolenkät	83,0	83,0	85,0
Elever i åk 8 kommunal skola	77,0	75,0	75,0
Elever i åk 8 fristående skola	74,0	-	86,0
Elever i åk 8 samtliga skolor som svarar på Skolinspektionens skolenkät	78,0	78,0	80,0

Svarsfrekvensen på enkäten har ökat jämfört med föregående år för samtliga årskurser. Under våren har både elevenkät, med generella frågor elevernas upplevelse av trygghet och studiero, samt Friendsenkäten som ställer mer ingående frågor om upplevd trygghet och klimatet på skolan. Resultatet från de båda enkäterna är inte helt samstämmiga när det gäller upplevd trygghet. Friendsenkäten visar att 90 procent av eleverna på låg- och mellanstadiet och 85 procent av högstadiel eleverna känner sig trygga i skolan. Elevenkätens resultat visar något lägre siffror både för elever i årskurs 5 och 8. Arbetet med att analysera resultaten och orsakerna till skillnaderna mellan de två enkäterna pågår.

Aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- **Arbeta med ökad kvalitet och kompetens i fritidshemmet**

Under våren har planeringen av fritidshemmets samarbete med föreningslivet genom Solna Idrottsföreningars Samorganisation (Solna SAM) genomförts. Samtliga elever i Solnas kommunala fritidshem i åk 2 erbjuds en prova på-aktiviteter som leds av idrottsföreningar under fritidshemstid i eller i direkt anslutning till skolans lokaler. Under läsåret 2024/25 kommer verksamheten att genomföras som ett projekt för att sedan utvärderas. Totalt är det cirka 500 elever som kan komma att ingå.

I februari påbörjade elva medarbetare inom förskolan och fritidshemmet en barnskötarutbildning. Det är ett nationellt yrkespaket med kurser från barn- och fritidsprogrammet utformat för arbete inom pedagogisk verksamhet. Utbildningen pågår i cirka 1,5 år och studietakten är individuell utifrån deltagarnas förkunskaper och förutsättningar. Från januari till maj genomförde åtta medarbetare i fritidshemmen kursen Lära i och om fritidshem (7,5 högskolepoäng) anordnad av Stockholms universitet. Satsningarna finansieras av omställningsfonden.

Under våren tog ett partsgemensamt inriktningsdokument för fritidshemmet fram för att säkerställa att samtliga fritidshem arbetar på likvärdigt sätt. Dokumentet förhandlades med fackliga parter enligt MBL i juni och verksamheten ska arbeta enligt inriktningsdokumentet från hösten 2024.

- **Fortsätta arbetet med trygghet och studiero**

Fortbildning gällande arbetet med kränkande behandling har genomförts på samtliga skolor. På huvudmannanivån fortsätter arbetet med att utveckla analysen av kränkingsanmälningar som ingår som bilaga till delårsrapporten. Under våren har samtliga grundskolor genomfört Friendsenkäten. Det sammanfattande resultatet visar på en fortsatt hög trygghet, 90 procent av låg- och mellanstadiel eleverna och 85 procent av högstadiel eleverna uppger att de känner sig trygga i skolan.

- **Följa upp insatser för elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd**

Utifrån de lägre elevresultaten för årskurs 9 genomfördes extra lovskola både i juni och i augusti. Ytterligare tillfällen planeras för höstlovet. Utvärderingen av resultat och deltagande i lovskolan visar på behovet att tidigt informera om hur årshjulet för lovskolan ser ut. Det är av stor vikt att vårdnadshavarna redan vid läsårets start får information om vilka insatser som finns för elever som riskerar att inte nå målen.

Även för elever i mellanstadiet genomfördes lovskola i juni med en bra närvaro. Upplägget kommer att ses över inför nästa gång för att bättre nå önskad effekt. Under sommaren har ett arbete med att kartlägga om det finns några samband mellan elevresultat och olika bostadsområden. Detta för att ännu tydligare kunna rikta insatser till skolor eller grupper av elever.

- **Fortsatt utveckling av undervisningen**

Analys av elevresultatet visar att det matematik är det ämnet som sticker ut med låg måluppfyllelse på samtliga skolor. Under läsåret 2024/25 kommer därför ytterligare fokus läggas på ämnet matematik. Förutom att stadens lektor i matematik och naturvetenskap fortsätter arbetet med nätverk för samtliga matematiklärare i staden, har ett screeningverktyg för matematik köpts in. Syftet med verktyget är att ge läraren underlag för att sätta in rätt insatser utifrån elevens utmaningar och styrkor. Under hösten genomförs utbildning i systemstödet för samtliga matematiklärare så att lärarna får god kunskap i hur det

ska användas. Under våren fick intresserade elever i åk 8 besöka Solna gymnasium och lärare från gymnasiet höll i laborationer och eleverna fick träffa studerande på naturvetenskapliga programmet. Försöket föll mycket väl ut och kommer genomföras en gång per termin för åk 8 och 9.

Uppdrag

Nämnden har inga uppdrag under innevarande år.

Tväarsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tväarsektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tväarsektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tväarsektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Nämndens internationella arbete används som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling samt ett verktyg för att rusta barn och unga för en framtid i en värld med täta kontakter över nations- och kulturgränser. Nedan beskrivs det huvudsakliga internationella arbetet under perioden.

Det internationella arbetet bedrivs, dels förvaltningsövergripande, dels inom ramen för skolornas systematiska kvalitetsarbete. Det förvaltningsövergripande arbetet har fokus på verksamhets- och kvalitetsutveckling medan skolornas arbete även fokuserar på att rusta barn och unga för framtiden och genomsyras av ett värdegrundsarbete. Samarbete med andra länder ökar elevernas förmåga att verka i en globaliserad värld.

Långsiktiga relationer - framgångsfaktor i internationellt arbete

Framgångsfaktorer är att skapa en tydlig struktur för det internationella arbete där olika aktiviteter sammantaget bidrar till att uppfylla läroplanens och skolnämndens mål kring internationalisering, goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkesliv.

I februari fick Solna stad besök från vänorten Valmiera i Lettland och dess utbildningsförvaltning. Besöket finansierades genom "Nordic Baltic mobility" programmet. Besökarna fick en presentation av skolnämndens ansvarsområden samt besöka flera av Solna stads skolor och förskolor. I mars åkte skolchefen tillsammans med närmsta medarbetare till Valmiera och fick möjlighet att ta del av deras förskole- och skolverksamhet. Syftet var att utbyta erfarenheter samt ta del av varandras goda exempel av undervisning.

Lektor på skolnämndens förvaltning samordnade en jobbskuggning till tekniklärare från sex av Solna stads skolor Tallinna XX1 Kool i Estland under mars månad. Syftet var att ta del av deras välstrukturerade teknikundervisning med tydlig progression i olika årskurser och få idéer som man kan ta med sig hem och implementera i Solna stads skolor. Fokus var även på de olika verktyg som användes i programmeringsundervisning.

Staden deltar i det europeiska nätverket Eurocities "Social Affairs Forum" och nämnden i arbetsgruppen "Utbildning". I april deltog en utvecklingsledare i arbetsgruppens möte i Helsingfors. Totalt 23 städer fanns representerade vid mötet med temat "Segregation and safe neighbourhoods". Dessa träffar har en tydlig struktur där man får ta del av goda exempel från värdstaden samt metoden "Critical friend review" som används vid de studiebesök som görs.

Fokus på verksamhets- och kvalitetsutveckling

Tre lärare från Ulriksdalsskolan och en speciallärare från Bergshamraskolan var under tre dagar i februari på jobbskuggning i Beauvais strax norr om Paris. Syftet med jobbskuggningen var att skapa samarbete kring hur man kan arbeta kring elevernas mående. Målet för jobbskuggningen fokuserade på inkludering, delaktighet och tillgängligt lärande.

Två matematiklärare var på kurs i Barcelona med temat "Empowering diversity in multicultural classrooms" i februari. Kursen vände sig till pedagoger som är intresserade av mångfald och hur kultur formar vår identitet

samt hur man skapar en känsla av ömsesidig respekt och tillhörighet i ett klassrum.

Från Solna stads anpassade grundskola har tre lärare varit på jobbskuggning i Barcelona under fyra dagar i april månad. Syftet var att bredda kontaktnätet i Europa för deras målgrupp och ta del av hur andra länder anpassar sin undervisning för att möta elevernas olika behov. Syftet var även att ta lärdom av hur man kan samverka kring det framtida yrkeslivet för målgruppen.

Rusta barn och unga för framtiden

I februari var elever och lärare från Solna gymnasium på Erasmusutbyte i Wolfburg i Tyskland, i ett projekt kring integrering som genomförs med ungdomar från Tyskland, Slovakien och Danmark.

Under mars månad var sju elever och lärare från Solna gymnasium i Bonn, där eleverna fick fördjupa sina kunskaper om hur kalla kriget påverkade Europa. Resan finansieras genom ett EU-projekt.

Tallbackaskolan fick i april elevbesök från Hannover som deltog på lektioner och fick besöka olika sevärdheter i Solna och Stockholm.

Tjugotva elever från ekonomiprogrammet på Solna gymnasium besökte Strasbourg i Frankrike i slutet på april. De besökte EU-parlamentet för att delta i projektet "Euroscola" och bli en parlamentariker för en dag.

Sverige, Tyskland, Danmark och Slovakien ingår i samarbete med Erasmus+ projekt "Young minds joined in Diversity". Två resor har genomförts under våren där elever och lärare från Solna gymnasium besökte Gladaxe i Danmark. Vid det andra tillfället åkte elever och lärare från gymnasiet till Poprad i Slovakien. Syftet med projektet är att stärka eleverna kunskap om det europeiska världskulturarvet.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att säkra att alla medborgare får likvärdigt bemötande och service. Det arbetet bidrar till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs likabehandlingsarbetet under året.

Skolnämnden har under perioden haft fortsatt fokus på värdegrundsarbetet och arbetat för en likvärdig skola.

Tillgänglig utbildning

Arbetet med att öka elevernas tillgång till en behörig lärare fortsätter. Lektionsdesign och att utveckla tillgängliga lärmiljöer är prioriterat för samtliga skolor. Extra tid till lärande har erbjudits för elever i årskurs 8 och 9 som riskerar att inte nå behörighet till ett gymnasieprogram. Förutom den obligatoriska lovskolan har frivillig anordnad lovskola organiserats på påsklov och sportlov. Till hösten kommer även lovskola att erbjudas under höstlovet. Under de två sista sommarveckorna 2024 organiserades naturskola på sommarfritids för eleverna i årskurs F-3 på Parkskolan.

Staden kan genom olika skolformer erbjuda en sammanhållen skolgång för elever från förskoleklass till gymnasieskolan och genom anpassade grundskolan vidare till anpassade gymnasieskolan, och därigenom stötta eleverna genom hela skolgången och vidare ut i arbetslivet eller fortsatta studier.

Särskilda undervisningsgrupper

Alla elever har rätt till en god utbildning och förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. För en del elever kan det innebära att de behöver extra anpassningar eller särskilt stöd. Genom att ha särskilda undervisningsgrupper i skolorna stärks organisationen för särskilt stöd. För att stärka organisationen ytterligare finns en central särskild undervisningsgrupp. Målsättningen är att det ska öka likvärdigheten så att alla elever får den utbildning de har rätt till.

Likabehandlingsarbetet bedrivs framför allt inom ramen för skolornas systematiska kvalitetsarbete. Verksamheterna ansvarar för att varje läsår planera och följa upp aktiviteter inom likabehandling. Aktiviteterna ingår i varje enhets plan mot kränkande behandling och diskriminering som utvärderas och analyseras vid läsårets slut.

Miljö och klimat

Nämndens miljöarbete utgår från den av kommunfullmäktige antagna miljöpolicyen med tillhörande strategier samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljöområdet under perioden utifrån miljöpolicyens fokusområden.

Hållbar stadsutveckling

Under våren har två trygghetsvandringar genomförts i syfte att skapa tryggare och säkrare skolvägar så att fler elever kan gå eller cykla till skolan. Vårens vandringar har genomförts på Granbackaskolan och Vittra Frösunda. Trygghetsvandringarna genomförs i samarbete med tekniska nämndens förvaltning med målet att genomföra två vandringar per termin, både vid kommunala och fristående verksamheter. Efter vandringen sammanställs förslag på förbättringar som kan öka tryggheten och säkerheten längs skolvägarna i en åtgärdsplan.

I maj deltog elever från Solna stads skolor i Solnas skräpplockardagar. Håll Sverige Rent anordnar skräpplockardagarna varje år som syftar till att lära ut att inte skräpa ner. Skräpplockning med barn är en pedagogisk aktivitet som även ger möjligheter till att diskutera vems ansvar det är att det ligger skräp i naturen samt varför skräp slängs.

Effektiv resursanvändning

Leverantören av mat till stadens skolor är enligt avtalet ålagda att tillsammans med verksamheten arbeta för att minska matsvinnet, vilket genomförs på flera olika sätt. Täta avstämningar mellan tillagningskök och mottagningskök genomförs för att undvika att det levereras mer mat än vad som går åt. Leverantören arbetar också med att informera eleverna om hur de kan minska tallrikssvinnet. I anslutning till matsalen sätter leverantören löpande upp informationsskyltar om hur det går med arbetet kring matsvinnet efter önskemål från eleverna. Ibland anordnas också en utmaningsperiod där syftet är att minska matsvinnet och lyckas eleverna att uppnå målet så får de en belöning som beslutats gemensamt på skolans matråd.

Matsvinn vägs, rapporteras och dokumenteras i kategorierna tallrikssvinn och totalt svinn. Jämfört med 2023 har tallrikssvinnet ökat något under det första halvåret 2024 och den totala mängden matsvinn är kvar på samma nivå.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Verksamhetens nettokostnad för perioden är 730,3 mkr, vilket är 20,0 mkr lägre än budgeterad nettokostnad för perioden. Avvikelsen mot budget avser främst ökade intäkter för statsbidrag från Skolverket och Migrationsverket samt lägre kostnader för köp av verksamhet, bidrag till friskolor. De lägre kostnaderna för köp av verksamhet beror på att det under våren varit färre elever i grundskola och anpassad grundskola än budgeterat för perioden.

På intäktssidan visar bidrag ett högre utfall än budgeterat för perioden, vilket beror på att det varit högre bidrag från Migrationsverket och Skolverket. Försäljning av verksamhet visar också på ett högre utfall jämfört med budget. Det högre utfallet beror på att det varit fler elever från andra kommuner i verksamheten än beräknat. Jämfört med föregående år är intäkterna 12,8 mkr högre vilket avser högre bidrag från Migrationsverket och Skolverket samt högre intäkter för försäljning av verksamhet.

På kostnadssidan är personalkostnaderna högre än budgeterat, vilket till del kan kopplas till de högre bidragen från Migrationsverket och Skolverket som i huvudsak kompenserar för ökade personalresurser. Köp av verksamheter/tjänster, bidrag till friskolor och andra kommuner, är lägre än budgeterat för perioden, vilket beror på att det varit färre elever i verksamheten än planerat. Övriga kostnader, som avser läromedel och datorer, visar på ett högre utfall än budgeterat vilket beror på att de stora inköpen för året görs inför läsårsstart och belastar främst augusti månad. Jämfört med föregående år är kostnaderna 51,9 mkr högre. Avvikelsen beror främst på volym- och kostnadsökningar som också kompenserats för i nämndens ram.

Resultaträkning (mkr)	2024	2023	% 24/23	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	22,3	21,6		0,9	32,0	32,0	0,0
Hyror och arrenden	0,4	0,4		0,3	0,2	0,2	0,0
Bidrag	62,2	53,9		27,8	51,7	81,7	30,0
Försäljning av verksamhet	71,7	68,0		1,3	105,6	105,6	0,0
Övriga intäkter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	156,7	143,9	8,9 %	30,4	189,5	219,5	30,0
Personalkostnader	-307,2	-302,8		-28,6	-418,0	-448,0	-30,0
Köp av verksamhet/tjänster	-473,8	-431,8		18,3	-738,2	-723,2	15,0
Lokalkostnader	-76,9	-71,4		1,8	-118,0	-118,0	0,0
Kapitalkostnader	-1,4	-1,5		0,0	-2,1	-2,1	0,0
Övriga kostnader	-27,7	-27,7		-1,9	-38,6	-38,6	0,0
Summa kostnader	-887,0	-835,1	6,2 %	-10,4	-1 314,9	-1 329,9	-15,0

Resultaträkning (mkr)	2024	2023	% 24/23	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprognos	Prognos- avvikelse
Verksamhetens nettokostnader	-730,3	-691,2	5,7 %	20,0	-1 125,5	-1 110,5	15,0

Nämndens helårsprognos visar på en positiv avvikelse om 15 mkr. Avvikelsen avser i sin helhet att det beräknas vara färre elever än budgeterat för i verksamheten. Avvikelsen stämmer även överens med förändringar i befolkningen för 2023 och prognosen för 2024 som redovisas i stadens befolkningsprognos.

Årets intäkter i form av bidrag från staten beräknas bli 30 mkr högre än budgeterat baserat på utfallet för perioden. Avvikelsen avser bidrag från Migrationsverket för asylsökande samt bidrag från Skolverket för bland annat Stärkt kunskapsutveckling (tidigare Likvärdig skola), lärarassistenter, kompensation för inflationen och läromedel. På kostnadssidan prognostiseras personalkostnaderna att bli 30 mkr högre än budgeterat, vilket är direkt kopplat till de ökade bidragen från staten som främst kompenserar för personalresurser.

Övriga intäcks- och kostnadsposter visar endast mindre avvikelser och prognosen följer därför budget.

Den 2 september beslutade kommunfullmäktige om en ändringsbudget där skolnämnden för 2024 fick en utökad ram med 20 mkr. Den 5 september beslutade skolnämnden att 17 mkr ska användas för att förstärka grundskolans strukturtillägg för socioekonomiska faktorer och att 3 mkr ska tillföras gymnasieskolans introduktionsprogram Individuellt alternativ och Språkintröduktion. De extra medlen kommer att användas till riktade insatser för att förbättra kunskapsresultaten främst för årskurs 7-9. Bland annat kommer stadens tre högstadieskolor att få ytterligare en kurator per skola samt förstärkning av lärare och speciallärare. Central resurs för arbetet med elever med långvarig frånvaro kommer att öka för att bättre kunna stötta rektorerna i arbetet. Då flertalet åtgärder är långsiktiga satsningar på ökade personalresurser som för 2025 får helårseffekt kommer inte hela den utökade ramen att användas under 2024. Bedömningen är att ca 5 - 6 mkr kommer att vara outnyttjade vid årets slut.

Osäkerheter i prognosen avser rörligheten av elever mellan enheter i egen regi och fristående enheter, vilket påverkar elevantalet under hösten.

Verksamheter

Verksamheter (mkr)	2024	2023	% 24/23	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Nämnd	-0,5	-0,5		0,0	-0,7	-0,7	0,0
Förskoleklass, grundskola & fritidshem	-544,3	-512,9		14,1	-837,7	-829,7	8,0
Anpassad grundskola	-22,0	-22,7		4,0	-39,0	-35	4,0
Gymnasieskola	-135,4	-125,1		1,3	-205,0	-202	3,0
Anpassad gymnasieskola	-6,7	-6,0		-0,5	-9,3	-9,3	0,0
Ungdomsmottagning	-1,9	-1,7		-0,1	-2,7	-2,7	0,0
Gemensam verksamhet	-19,5	-22,3		1,2	-31,1	-31,1	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-730,3	-691,2	5,7	20,0	-1 125,5	-1 110,5	15,0

Grundskola, förskoleklass och fritidshem

Nettokostnaden för verksamheten är lägre än budget, vilket beror på högre intäkter i form av statliga bidrag från Migrationsverket och Skolverket samt lägre kostnaderna för köp av verksamhet. Det beror på att det under våren varit färre elever i verksamheten än budgeterat för perioden. Helårsprognosen visar på en positiv avvikelse på 8,0 mkr. Osäkerheten i prognosen är kopplat till antalet elever i verksamheten under hösten.

Anpassad grundskola

Nettokostnaden för verksamheten är lägre än budget, vilket beror på att det har varit färre elever i verksamheten under våren än under hösten vilket stämmer väl med planen för året. Helårsprognosen visar på en positiv avvikelse på 4,0 mkr.

Gymnasieskola

Nettokostnaden för verksamheten visar på något lägre nettokostnad än budget. Avvikelsen beror på lägre kostnader än budgeterat för elever som valt en fristående huvudman eller en annan kommun. Avstämning för gymnasiet är den 15 september vilket gör att antalet elever för höstterminen fortfarande är osäkert. Helårsprognosen visar en positiv avvikelse på 3,0 mkr.

Anpassad gymnasieskola

Nettokostnaden för verksamheten är något högre än budget. Avvikelsen avser främst bidrag till fristående skolor

och andra kommuner där det varit något fler elever än beräknat. Helårsprognosen visar en budget i balans.

Ungdomsmottagning

Nettokostnaden för verksamheten följer budget och helårsprognosen visar på en budget i balans.

Gemensam verksamhet

Nettokostnaden för perioden visar på lägre kostnad än budget. Helårsprognosen visar på en budget i balans.

Verksamhet i egen regi

Utfallet för verksamhet i egen regi visar på 2,6 mkr högre nettokostnad än budget. Avvikelsen mot budget avser främst högre personalkostnader än beräknat. Avvikelsen beror på att grundskolans åtgärder för att anpassa organisationen efter befintligt elevunderlag ännu inte fått fullt genomslag. Jämfört med samma period föregående år är intäkter och kostnader drygt 2 procent högre. Avvikelsen kan kopplas till höjd elevpeng på intäktssidan som kompenserar för ökade kostnader för personal, lokaler och måltider.

Intäkter för bidrag från staten är högre än budget, vilket beror på högre bidrag från Skolverket. Den interna intäkten, elevpeng, för förskoleklass, grundskola och fritidshem visar en positiv avvikelse jämfört med budget för perioden. Avvikelsen stämmer väl överens med planen att det är något fler elever under våren jämfört med vad som budgeterats för under hösten.

På kostnadssidan är det främst personalkostnaderna för grundskolan som är högre än budget. Avvikelsen för personalkostnader är till del kopplade till att det varit högre statsbidrag från Skolverket eftersom bidragen syftar till att kompensera för ökade personalresurser. De högre personalkostnaderna beror även på att åtgärder som grundskolans enheter vidtagit för att anpassa organisationen till befintligt elevunderlag ännu inte fått full effekt.

Resultaträkning (mkr)	2024	2023	% 24/23	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Hyror och arrenden	0,4	0,4		0,3	0,2	0,2	0,0
Bidrag	29,8	28,6		19,7	15,2	40,0	24,8
Försäljning av verksamhet	0,5	0,4		0,3	0,4	0,4	0,0
Övriga intäkter	277,0	271,2		2,6	411,5	411,5	0,0
Summa intäkter	307,7	300,6	2,4	22,9	427,2	452,1	24,9
Personalkostnader	-283,5	-282,1		-28,1	-383,1	-408,0	-24,9
Köp av verksamhet/tjänster	-28,5	-26,5		1,2	-44,6	-44,6	0,0
Lokalkostnader	-74,5	-70,2		2,3	-115,3	-115,3	0,0
Kapitalkostnader	-1,0	-1,0		-0,1	-1,4	-1,4	0,0
Övriga kostnader	-13,3	-13,5		-0,9	-18,5	-18,5	0,0
Summa kostnader	-400,8	-393,2		-25,5	-562,9	-587,8	-24,9
Verksamhetens nettokostnader	-93,0	-92,6		-2,6	-135,7	-135,7	0,0

Helårsprognosen för egen regi visar på en budget i balans. Bidrag från staten prognostiseras bli 24,8 mkr högre än budgeterat. Avvikelsen avser högre statsbidrag från Skolverket då bland annat bidraget för Stärkt kunskapsutveckling har höjts och nytt statsbidrag för Personalförstärkning av speciallärare samt kompensation för inflationen har tillkommit i år. Prognosen för personalkostnader visar en ökad kostnad på 24,8 mkr, vilket är kopplat till statsbidragen som syftar till att kompensera för ökade personalresurser.

Övriga intäkt- och kostnadsposter visar endast mindre avvikelser och prognosen följer därför budget.

Osäkerheter i prognosen avser främst antalet elever i verksamheten under hösten. Vi ser fortfarande en rörlighet av elever mellan enheter i egen regi och fristående enheter vilket gör elevantalet osäkert.

Investeringsredovisning

Nämnden investeringsutfall för perioden uppgår till 2,0 mkr. Nämndens investeringsprognos för året uppgår till 4,0 mkr. Det beror på att det anskaffningsbehov av inventarier som klassas som en investeringsutgift endast avser inventarier till Järvastadens skola samt Bergshamraskolans högstadium. Övriga inköp av inventarier klassas som förbrukningsinventarier.

Investeringsredovisning (mkr)	2024	2023	Differens 24/23	Återstår av årsbudget	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Verksamhetens investeringar	2,0	0,0	2,0	6,0	8,0	4,0	4,0

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensutveckling och kompetensförsörjning

Genom att bedriva en verksamhet med hög kvalitet och en stabil organisation blir staden en attraktiv arbetsgivare. För att säkra kompetensförsörjningen pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete utifrån antagen "Strategi för kompetensutveckling och karriärvägar inom förskola och skola". Förvaltningen arbetar även med att säkra kompetensförsörjningen av lärare på lång sikt genom "En lärarroll i förändring".

Under perioden har kompetensutveckling främst riktats mot medarbetare i fritidshemsverksamheten där flera insatser genomförs.

Medarbetare inom fritidshemsverksamheten har erbjudits att studera delar av Stockholms Universitets utbildning till lärare i fritidshem finansierat av Omställningsfonden. Under vårterminen startade några medarbetare kursen "Professionens olika dimensioner i fritidshem" med 7,5 högskolepoäng.

Barnskötarutbildning som finansieras via Omställningsfonden erbjuds till utbildade barnskötare inom fritidshemmet. Sex medarbetare från fritidshem går för närvarande på utbildningen tillsammans med medarbetare från förskoleverksamheten som startades i februari.

Satsningar till utbildning inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) har fortsatt med ett utbildningspaket framtaget av stadens skolpsykologer som även genomfört upprepade träffar på skolorna under läsåret. Vid träffarna har material från Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) som riktar sig till just fritidshemsverksamhet använts.

Under vårterminen har två föreläsningar för medarbetare i fritidshem genomförts, en gällande organiserad rastverksamhet och den andra om rörelsens positiva inverkan på hälsa och inläring.

En rektor och en biträdande rektor i grundskolan slutförde under våren rektorsutbildningen på Uppsala universitet. Utbildningen är en treårig statlig befattningsutbildning som riktar sig till skolledare och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i förskola, fritidshem och skola.

Medarbetarengagemang

Medarbetarundersökningen genomfördes i februari och bestod av tre delar: prestationsanalysdel med 11 förbättringsområden, 9 frågor kring motivation, styrning och ledarskap Hållbart medarbetarengagemang (HME) samt utsatthetsfrågor. Det är den större undersökningen som har genomförts under perioden, med svarsfrekvensen på 90 procent vilket är högt.

HME värdet har ökat från 76,9 för 2020 nivå till 80,4 för år 2024. Prestationsresultatvärdet för år 2024 var 70,9 jämfört med 69,3 för år 2021, då undersökningen som senast genomfördes var mer omfattande.

Resultaten har redovisats i samtliga verksamheter och handlingsplaner har tagits fram lokalt tillsammans med medarbetarna. Nästa medarbetarundersökning genomförs i februari 2025.

Lika rättigheter och möjligheter

Medarbetarsamtal genomförs kontinuerligt med samtliga medarbetare. Alla vakanta tjänster har utlysts och kompetensbaserade frågor används vid rekrytering av medarbetare till nämndens verksamheter.

Att förutsättningar finns för att bedriva ett aktivt arbete med likabehandlingsfrågor har säkerställts genom att ett utbildningspaket kring likabehandling finns tillgängligt i Kompetensportalen för alla chefer att använda.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har minskat från 10,6 procent 2023 till 9,2 procent 2024. Sjuknärvaron har även minskats inom skolorna.

En nyckelfaktor för att främja en hög frisknärvaro är att fortsätta att bedriva ett kvalitativt och systematiskt arbetsmiljöarbete samt kontinuerlig uppföljning och samtal kring frånvaro och rehabilitering.

Periodutfall	2024	2023	Förändring
Antal anställda	1 198	1 229	-31
- varav kvinnor	955	960	-5
- varav män	243	269	-26
Antal årsarbetare i snitt	1 115,1	1 133,5	-18,4
Sjukfrånvaro, %	9,2	10,6	-1,4
Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	80,4	80,0	

Fotnoter:
<i>Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad.</i>
<i>Sjukfrånvaron avser perioden 1 december 2023 till 31 juli 2024.</i>
<i>HME-undersökning genomförs vanligtvis varje höst. På grund av omstrukturering hos leverantör har undersökningen genomförts under våren 2024 istället för hösten 2023. Jämförelsesiffran är därmed resultatet av medarbetarundersökningen 2022.</i>

Förväntad utveckling

Under perioden har det kommit en ny befolkningsprognos för Solna stad. Prognosen visar på en försiktig ökning, från år 2030 och framåt, för barn i åldern 6-19 år jämfört med prognosen daterad september 2023 vilket är den prognos som budget 2024 baseras på. För åldrarna 6-15 år är den prognostiserade befolkningsökningen år 2032 ökad med 87 barn jämfört med prognosen i september 2023. Motsvarande jämförelse för åldrarna 16-19 år, gymnasieungdomar, visar på en ökning med 7 elever. Befolkningsprognosen används som underlag för nämndens plan för framtida skolförsörjning.

Under de närmaste åren är det flera beslutade lagändringar som börjar gälla och som påverkar nämndens verksamheter. Ett nationellt kvalitetssystem och en nationell professionsutbildning för rektorer, lärare och förskollärare är två stora och övergripande förändringar som avser samtliga skolformer.

I september 2023 lanserade Skolverket det nationella kvalitetssystemet, NKS. Det nationella kvalitetssystemet är framtaget för att följa upp och utveckla kvalitet och likvärdighet i Sveriges samtliga skolformer. I det nationella kvalitetssystemet ingår skollagens regleringar av det systematiska kvalitetsarbetet, Skolverkets kommande föreskrifter om det systematiska kvalitetsarbetet, kvalitetsdialogerna och Skolinspektionens tillsyn. Under hösten 2024 förväntas Skolverket lämna besked om *Konsekvensutredning avseende förslag till föreskrifter och allmänna råd om det systematiska kvalitetsarbetet i skolväsendet.*

I väntan på Skolverkets föreskrifter och allmänna råd har nämnden påbörjat ett arbete med att sammanföra verksamhetens befintliga systematiska kvalitetsarbete med det Nationella kvalitetssystemet. I augusti genomfördes en kvalitetsdialog under ledning av representanter från Specialpedagogiska skolmyndigheten och Skolverket med fokusområde Systematiskt kvalitetsarbete på alla nivåer. Kvalitetsdialogen blev startskottet för ett utvecklingsarbete som syftar till att följa det Nationella kvalitetssystemet. Ett strukturerat systematiskt kvalitetsarbete på alla nivåer är en viktig förutsättning för att arbetet med att förbättra kunskapsresultaten ska ge önskad effekt.

Den 1 januari 2025 börjar nya bestämmelser i skollagen gälla att det inom skolväsendet ska finnas ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare. Syftet är att utveckla undervisningens kvalitet, stärka professionerna, öka yrkenas attraktionskraft och på detta sätt öka likvärdigheten i utbildningen för eleverna. Huvudmannens befintliga skyldighet att se till att personalen ges möjligheter till kompetensutveckling preciseras också till viss del i de nya bestämmelserna.

Skolverket har på uppdrag av regeringen arbetat fram ett förslag på ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare. Skolverket föreslår att både individuell kompetensutveckling i form av akademiska kurser, kollegialt lärande och praktknära forskning ska ingå i strukturen för kompetensutveckling. Tillsammans med berörda fackförbund påbörjas under hösten ett arbete med att vad det nationella professionsprogrammet innebär för stadens förskolor och skolor.

Konkurrensutsättning

Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning
Bemannings tjänster för Pedagogisk verksamhet	Upphandling av ett 1-årigt avtal är påbörjad.

Avtalsuppföljning

Skolnämnden i Solna stad har ett pågående avtal gällande matentreprenad till skolor och förskolor. Avtalet är nyligen förlängt och sträcker sig till 2025-06-30. För att säkerställa att den levererade tjänsten följer avtalet genomförs ett antal kontroller med olika frekvens under året. Resultatet av de olika kontrollerna sammanfattas

årligen i en uppföljningsrapport med en bedömning av resultatet och eventuella förslag på åtgärder. Rapporten finns med som en bilaga till delårsrapporten.

Rapporten för läsåret 2023/2024 visar att de flesta kontroller har genomförts enligt plan. Enligt rekommendation i föregående uppföljningsrapport ska antalet stickprovskontroller ökas och ska främst utföras av personal på skolorna. Det har kommit in stickprov men inte i den omfattning som önskas.

Den sammanfattande slutsatsen är att de genomförda kontrollerna visar att leverantören till största del följer avtalet. Inköp under året har granskats och i samtliga kategorier finns enstaka produkter som inte når de krav som är ställda i avtalet. Efter avstämningsmöte med leverantören så visar det sig att avvikelserna i de flesta fall beror på att leverantören köpt en ersättningsprodukt när ordinarie produkt inte gått att få tag på och i enstaka fall rör sig om att man vid inköpet valt fel produkt.

Resultatet av enkäten visar att de flesta elever i grundskolan är nöjda och att andelen positiva svar ligger på ungefär samma nivå som året innan. Precis som föregående läsår är det frågan om matsalen känns ren, fräsch och trivsamt som sticker ut med minst andel nöjda elever.

Rekommendationen om att se över miljön i matsalen har inte fått något genomslag enligt enkäten då många elever fortfarande upplever att matsalen inte är trivsamt. Det lämnades också en rekommendation om att utföra fler stickprov på maten ute på skolorna vilket inte har skett och behöver påminnas om.

Intern kontroll

Nämndens interna kontrollplan för 2024 består i huvudsak av kontrollmoment kopplade till verksamhetsprocesser. Arbetet med de beslutade kontrollmomenten pågår enligt plan.

Uppföljning av internkontrollplan

Risk	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Att anställda vid inköp av varor eller tjänster inte följer upphandlade avtal	Uppföljning av avtalstrohet.	 Lindrig avvikelse Det som framkommit av kontrollen för första halvåret är att det som främst har gjorts inköp utanför avtal av trä- och sylvärdsmaterial vilket beror på att staden idag inte har något upphandlat avtal för dessa produkter. Till gymnasiet köps det även in material till el, kemi, fysik med mera utanför avtal då upphandlade leverantörer inte har rätt produkter för den undervisning som bedrivs på gymnasiet. Denna avvikelsen bedöms vara lindrig då det finns godtagbara skäl att avvika från avtalet.
Barn/elever kränker varandra	Uppföljning av enheternas arbete mot kränkande behandling i samband med skolchefens kvalitetsdialog med respektive enhet.	Bedömning ej genomförd Kontrollen genomförs under hösten.
Rutiner för personuppgiftshantering följs inte (GDPR) och känsliga personuppgifter sprids	Uppföljning av personuppgiftsincidenter	 Ingen eller försumbar avvikelse Under perioden den 1 januari 2024 till och med den 19 juni 2024 har tre anmälningar om personuppgiftsincidenter inkommit till skolnämnden. Ingen av dessa incidenter har bedömts vara av den karaktär att de har anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Två informationsbrev har inkommit med anledning av ransomware-attack avseende Tietoevry och JP Infonet. De registrerade inom skolnämndens ansvarsområde var inte berörda. Vid en jämförelse med år 2023 framkommer att antalet anmälningar har minskat. Under år 2023 inkom 11 anmälningar och en av dessa personuppgiftsincidenter anmälades till IMY. Två av personuppgiftsincidenterna under år 2024 har rapporterats av rektor på grund av handhavandefel såsom felaktiga

Risk	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
		utskick av personuppgifter till vårdnadshavare. I ett fall rapporterades förlust av dator men där datorn återfanns i samma lokal som den försvann.
Barn/elev lämnas till vårdnadshavare som inte har vårdnad/umgängesrätt	Säkerställa att alla har aktuella rutiner och att nyanställda och vikarier alltid får en genomgång av gällande rutiner.	Bedömning ej genomförd Kontrollen genomförs under hösten.
Närvarohantering missköts, elever är inte närvarande i skolan och anledningen inte följs upp.	Uppföljning och utvärdering sker enligt nämndens plan för kvalitetsuppföljning.	Bedömning ej genomförd Kontrollen genomförs under hösten.

Uppföljning av avtal för matentreprenad läsåret 23/24

Inledning

Skolnämnden i Solna stad har ett pågående avtal gällande matentreprenad till skolor och förskolor. Det pågående avtalet är tecknat med leverantören Sodexo och avtalstiden löper mellan 2019-01-01 fram till 2025-06-30. Avtalet avser färdiglagad lunch för samtliga grundskolor, gymnasieskolan och cirka hälften av stadens förskolor. I avtalet ingår även möjlighet att köpa mellanmål. För att säkerställa att den levererade tjänsten följer avtalet genomförs ett antal kontroller med olika frekvens under året. Genomförda kontroller granskas och en slutlig bedömning med slutsatser och eventuella förslag på åtgärder sammanfattas i en rapport. Det finns inte längre någon möjlighet att förlänga avtalet ytterligare så fr.o.m. 2025-07-01 kommer all matlagning till skolor och förskolor att ske i egen regi.

Kontroller som genomförs under året

Enkät

Sedan 2018 genomförs årligen en enkät angående upplevelsen av maten och miljön i matsalen. På grundskola och gymnasieskolan besvarar eleverna enkäten som består av tolv frågor samt fritextfält. Från och med hösten 2021 deltar även personal som äter pedagogisk lunch på skolorna i den årliga enkätundersökningen.

Förskolornas enkät besvaras av pedagogerna och består av fem frågor samt ett fritextfält. Enkäten genomfördes vecka 46-47 på skolorna och vecka 47-49 på förskolorna.

Stickprov

Under året genomförs stickprov på grundskolorna och gymnasieskolan. Till varje stickprov fyller kontrollanten i en checklista. Checklistan består av ja/nej frågor samt ett fritextfält. Checklistan utgår ifrån kravställningen i avtalet med leverantören. I samband med stickprovet provsmakas även maten. Stickproven utförs av utsedda personer på förvaltningen och under våren 2022 har personal

som äter pedagogiska måltider utfört flera av stickproven. Stickproven utförs via e-tjänst.

Kontroll av livsmedel och näringsinnehåll

En gång per år genomförs en livsmedelskontroll där främst kött, fisk och ägg kontrolleras. För att kontrollera att kraven i avtalet uppfylls används Upphandlingsmyndighetens kriteriebibliotek. Kriteriebiblioteket är uppdelat i olika kvalitetsnivåer vilket är samma kvalitetsnivåer som använts i kravställningen i avtalet med leverantören. Inför livsmedelskontrollen rapporterar leverantören in vilka inköp som gjorts och förvaltningen stämmer av att avtalad kvalitetsnivån följs. Vid avvikelser återkopplas detta till leverantören som då har möjlighet att förklara avvikelserna eller åtgärda felet. Huvudregeln är att produkter som inte når de krav som ställts ska plockas bort och ersättas med en ny produkt som uppfyller kraven till nästa uppföljning.

Matråd

Två gånger per termin så ska leverantören initiera till matråd på samtliga skolor. På matråden deltar elever och pedagoger från skolan samt representanter från leverantören. Tillsammans tar skolan och leverantören fram en dagordning och leverantören ansvarar för att mötet protokollförs.

Kontroll av matsedel

Inför varje termin kontrolleras leverantörens förslag till grundmatsedeln så att den överensstämmer med vad som är avtalat.

Avstämningsmöten med leverantör

En gång per termin hålls ett avstämningsmöte mellan förvaltningen och leverantören där aktuella frågor diskuteras. Utöver dessa möten så genomförs möten när behov uppstår.

Iakttagelser

Rekommendationer från föregående år:

I förra årets uppföljningsrapport presenterades ett antal rekommendationer för

att förbättra skolmaten. Punkterna presenteras här och resultatet diskuteras under rubriken bedömning.

- Se över möjligheten att förbättra miljön i matsalen på några skolor genom att exempelvis addera växter och annan inredning som ger en lugnande effekt för att se om det kan bidra till att miljön i upplevs lugnare.
- Fortsatt arbete med matsvinn på skolor och påbörja arbetet med att väga matsvinn på förskolorna. För att mäta matsvinnet på förskolorna föreslås att varje kök utrustas med en enklare våg.
- Undersöka konceptet frukostkocken närmare för att se om det är något som är möjligt att införa på skolorna.
- Börja förbereda för en ny upphandling genom att samla in underlag.
- Införa matråd för pedagoger, framför allt på skolor som i matenkäten fått lägst andel nöjda elever.
- Säkerställa att stickprov genomförs enligt plan på skolorna, av personal på skolan eller av förvaltningen.
- Anpassa mallen för protokoll på matrådsmöten så att den passar mötesstrukturen bättre.

Stickprov

För löpande kontroll av maten som serveras ska det genomförs stickprov regelbundet. Sedan vårterminen 2022 har personal på skolorna hjälpt till att utföra stickprov, riktmärke för varje skola är att genomföra 4 stickprov per månad. Utöver det ska stickprov även utföras av utsedda personer på förvaltningen. Det har under läsåret 2023/24 varit svårt att få in stickprov, trots påminnelser.

De stickprov som lämnats in under läsåret visar inte på några större avvikelser. Det som framför allt noterats är att salladsbuffén är mindre än vad den ska vara, att serveringslinjen inte är ren, det saknas fyra olika sorters bröd och att menyn avviker

Matenkät grundskola och gymnasium

Matenkäten genomfördes i november 2023. Årskurs F-3 har besvarat enkäten på papper och svaren har sedan sammanförts med årskurs 4-9 som svarar på enkäten digitalt direkt. Även pedagoger har svarat på enkäten digitalt. Eftersom det kom in få svar från anpassad grundskola så redovisas dessa tillsammans med Skytteholmsskolan då de äter i samma matsal.

Svarsfrekvensen för enkäten som besvarades av eleverna i grundskolan är drygt 50 procent, vilket är en minskning jämfört med förra året. För gymnasiet har det skett en minskning från ca 35 procent av eleverna som besvarade enkäten till ca 10 procent av eleverna som besvarat enkäten i år.

Resultatet av enkäten visar att de flesta elever i grundskolan är nöjda och att andelen positiva svar ligger på liknande nivå som året innan.

Precis som förra året så är det frågan om matsalen känns ren, fräsch och trivsamt som sticker ut med minst nöjda elever. Det är 47% av eleverna som anger att de känner sig nöjda vilket är på samma nivå som förra året.

Skytteholmsskolan tillsammans med anpassad grundskola sticker ut med flest mätpunkter med högst andel nöjda elever. Tallbackaskolan och

Ulriksdalsskolan har minst andel nöjda elever. Enligt enkäten så anser 85 % av eleverna att de känner sig trygga i matsalen vilket är en ökning mot förra året.

Enkäten visar också på att 63% av eleverna anser att de kan äta sig mätta varje dag vilket är en minskning med några procent jämfört med året innan.

På gymnasieskolan är det tillgången till sittplatser och tiden i kön som sticker ut med lägre nöjdhet.

Eleverna har lämnat flera förslag på mat de önskar i fritextsfältet, bland annat önskas att pizza, köttbullar och hamburgare serveras oftare och att man minskar på antalet grytor. Flera elever har kommenterat att de inte är nöjda med miljön i matsalen, de tycker det är smutsigt på bord och stolar och att ljudnivån blir för hög.

Varje dag serveras hårt bröd, salladsbuffé och soppa som alternativ till de som inte vill äta av huvudrätterna. Eleverna är generellt nöjda med nuvarande utbud men ser gärna att man serveras frukt, smörgåspålägg och mjukt bröd varje dag. Det finns också de som önskar att det ska serveras nya soppor för att få mer variation.

Vid en jämförelse mellan pedagogernas och elevernas svar så är pedagogerna mer nöjda än eleverna på samtliga mätpunkter.

Matenkät förskola

Matenkäten genomfördes i november 2023 och det är personal i köket som har kontakt med Sodexo. Enkäten innehåller tre frågor och ett fritextfält. Enkäten har skickats till de 13 förskolor som under året har köpt färdiglagad mat av Sodexo och det har inkommit svar från 10 av förskolorna. Resultatet av enkäten på förskolorna visar att personalen i köket i stort sett är nöjda med leverantören men några förbättringsförslag har kommit in. Man ser gärna att det serveras färgglada grönsaker, att den vegetariska maten är mer lik den ordinarie rätten och att maten anpassas för barn genom att krydda mindre och minska på svårtuggat kött. Det finns också önskemål om att se över menyn då man upplever att vissa rätter återkommer ofta.

Kontroll av livsmedel och näringsinnehåll

Inköp för 2023 har granskats av förvaltningen och i samtliga kategorier finns enstaka produkter som inte når de krav som är ställda i avtalet. Efter avstämningsmöte med leverantören så visar det sig att avvikelserna i de flesta fall beror på att leverantören köpt en ersättningsprodukt när ordinarie produkt inte gått att få tag på och i enstaka fall rör sig om att man vid inköpet har gjort fel. Det väntas fortfarande in en sista leverantörsförsäkran för en leverantör av kyckling. Det har gjorts en extern granskning hos leverantören på uppdrag av grossisten och de ska behandla resultatet och beroende på vad resultatet visar eventuellt vidta åtgärder.

Kontroll av matsedeln

Kontroll av matsedeln för läsåret har genomförts och visade på enstaka avvikelser. Avvikelserna korrigerades innan matsedeln fastställdes och presenterades på skolorna.

Matråd

Matråden hålls två gånger per termin på varje skola och på varje möte bör det finnas elever, personal från skolan samt representanter från leverantören. Enligt de protokoll som lämnats till förvaltningen så saknas ibland närvaro av personal från skolan och på gymnasiet har inga elever varit representerade

vilket också bekräftas av leverantören vid avstämning. Det finns önskemål från leverantören om att det alltid ska finnas personal med från skolan på matråden. Enligt protokollen så är eleverna intresserade av att arbeta för att minska matsvinnet och det är något man diskuterar på matråden. Leverantören hjälper eleverna med hur de ska tänka och ibland anordnas det även utmaningar där man arbetar för att minska matsvinnet. Lyckas man under denna period minska matsvinnet så får alla elever någon form av belöning som man har bestämt på matrådet.

Enligt matråden så är eleverna generellt nöjda med maten. Det kommer in önskemål om att vissa rätter t ex hamburgare ska serveras oftare och att andra rätter t ex grytor ska serveras mer sällan. Eleverna önskar också att det inte ska vara blandade grönsaker på salladsbuffen och att grönsakerna varieras mer. På flera skolor lyfter eleverna också att miljön i matsalen kan förbättras. Många tycker att ljudvolymen är för hög och önskar att man ska införa tysta stunder. Eleverna tycker också att det är smutsigt på bord, stolar och golv och önskar att eleverna tillsammans med leverantören kan arbeta för att hålla det rent. Leverantören har köpt in sopset så att eleverna ska kunna sopa upp om de spiller samt att det finns trasor så man kan torka av sin plats när man är klar. Personalen i matsalen torkar regelbundet av serveringslinjer så att de ska vara fräscha.

Matsvinn

På skolorna vägs allt svinn och rapporteras och dokumenteras. Leverantören arbetar med att minska på svinnet på flera olika sätt, bland annat så arbetar man med att laga lite i taget i tillagningsköken för att undvika att för mycket mat lagas och sen stämmer man av med mottagningsköken så att det inte levereras mer än vad som går åt. Leverantören arbetar också med att upplysa eleverna och uppmuntra till att tallrikssvinnet minskar, bland annat genom att uppmana elever att ta mindre portioner och ta mer om man är fortsatt hungrig. Utifrån den statistik som lämnats från leverantören så ökar tallrikssvinnet, första halvåret 2024, jämfört med året innan. Det ser dock ut som att den totala mängden matsvinn ligger på ungefär samma nivå som året innan. Förskolorna har också arbetat med att minska matsvinnet genom att t ex planera måltider efter hur många barn/pedagoger som är på plats varje dag men man har inte haft någon möjlighet att mäta hur stort matsvinnet är. Under

våren valdes två förskolor ut för att börja mäta matsvinn och planen är att så småningom låta fler förskolor delta. De utvalda förskolorna har fått varsin ordentlig våg och de ska mäta svinnet dagligen. Efter varje månadsslut ska underlag för mätningarna under månaden skickas till förvaltningen för sammanställning.

Avstämningsmöten med leverantören

Två gånger under läsåret har förvaltningen och leverantören avstämningsmöten, utöver dessa möten hålls en löpande kontakt för att undvika att något inträffar. Under detta läsåret har vi bland annat diskuterat öppning av ny skola med mottagningskök som leverantören ska bemanna, att leverantören uppfattar det som att skolorna lägger för låga grundbeställningar och därför blir det svårt för köken att laga rätt mängd mat samt att staden ska producera maten i egen regi fr.o.m HT25.

Övergång av matlagning till egen regi

Det har beslutats att all matlagning ska ske i egen regi när nuvarande avtal löper ut. För att hantera denna övergång har en extern konsult tagits in för att samordna och leda arbetet samt hjälpa till att bygga upp en måltidsorganisation. När verksamheten övergår från entreprenad till egen regi blir det en så kallad övergång av verksamhet. Det betyder att personal som idag är anställda hos entreprenören erbjuds en anställning i kommunen istället.

Bedömning

Vid förra uppföljningen avtalet lämnades en del rekommendationer för hur arbetet kring maten i skolmatsalen kan förbättras. En av punkterna på matenkäten som får lägst andel nöjda elever är om man upplever att matsalen känns ren och trivsamt vilket 47% anser att den gör. Även på matråd lyfts det upp att miljön i matsalen är högljudd och ofta inte så städat som man hade önskat. Utifrån det så lämnades en rekommendation att se över miljön i matsalen för att öka trivselen genom att t ex köpa in växter och akvarium så som leverantören gjort i andra kommuner med god effekt. Detta har dock inte skett än men däremot har leverantören köpt in sopset för att eleverna lättare ska kunna städa undan om de spiller

Det har även rekommenderats att pedagoger på skolorna ska genomföra stickprov på maten men det har kommit in få stickprov och på skolorna

upplever man att man inte har tiden. Det bör ses över om pedagogerna fortsatt ska göra stickproven eller om det finns någon annan som kan göra det. Det lämnades också en rekommendation om att se över möjligheterna att genomföra stickprov på förskolorna vilket ännu inte genomförts.

Leverantören har haft matråd med pedagoger på skolorna för att de ska bli mer insatta i hur de jobbar och upplever att det har varit lyckat och är ett arbete man fortsätter med. Syftet med att involvera pedagogerna är att man hoppas att det ska öka pedagogernas engagemang och att t ex matsvinnet ska minska.

Då man beslutat att all matlagning ska ske i egen regi så är det inte längre aktuellt att förbereda för en ny upphandling utan istället ligger fokus på att förbereda övergången till egen regi.

Slutligen så lämnades en rekommendation om att införa mätningar av matsvinn på förskolorna. Under våren 2024 så har två förskolor börjat mäta matsvinn och förhoppningen är att även fler förskolor ska göra det i framtiden.

Slutsats och rekommendationer

Utifrån de kontrollpunkter som finns är bedömningen att leverantören till stor del uppfyller det som är avtalat även om det finns avvikelser. Det finns saker som kan bli bättre och nedan lämnas förslag på åtgärder vars syfte är att förbättra kvaliteten kring matavtalet.

Följande åtgärder föreslås:

- Fortsatt arbete med ny måltidsorganisation och säkerställa att övergången till egen regi kommer att gå så smidigt som möjligt.
- Eftersom det fortfarande finns synpunkter på miljön i matsalen föreslås att tillsammans med leverantören se över vad man kan göra för att matsalen inte ska upplevas ostädad. Det rekommenderas också att se över om man kan göra något åt trivseln genom t ex växter eller någon form av djupdämpning men att det först sker när det är en egen måltidsorganisation.
- Följa upp matsvinnsmätningarna på förskolorna och att i lämplig takt utöka med fler förskolor som mäter matsvinnet.

Uppföljning av skolans åtgärdande arbete mot kränkande behandling under tidsperioden 1 januari 2024 till och med 31 juli 2024

Inledning

Enligt 6 kap. 10 § skollagen (2010:800) har personal som får kännedom om att en elev misstänks ha blivit utsatt för kränkande behandling skyldighet att anmäla det till rektor. Rektor har i sin tur en skyldighet att anmäla detta till huvudmannen som skyndsamt ska inleda en utredning och vidta åtgärder för att den kränkande behandlingen ska upphöra.

I Solna stad har huvudmannen delegerat uppgiften att utreda till rektor som i sin tur kan delegera ner uppgiften till sin personal. I Solna stad anmäls all misstänkt kränkande behandling/diskriminering i verksamhetssystemet Visma Draftit. Systemet är till för att anmäla, utreda och åtgärda kränkande behandling mellan elever. Huvudmannen är dock ytterst ansvarig för att skolorna motverkar kränkande behandling och följer därför upp skolornas åtgärdande arbete två gånger per år, dels i delårsrapporten per sista augusti och i årsredovisningen. Denna rapport avser delårsrapporten och omfattar grundskolan, anpassad grundskola, Solna gymnasium och Solna anpassad gymnasium.

En anmälan om kränkande behandling/diskriminering kan göras direkt till Skolinspektionen, Barn- och elevombudet eller Diskrimineringsombudsmannen. Under aktuell uppföljningsperiod har inte ärenden gällande kränkningar mellan elever i Solnas skola anmälts till Skolinspektionen/Barn- och elevombudet eller Diskrimineringsombudsmannen.

Utvärdering av förra tidsperiodens föreslagna åtgärder på huvudmannanivå

Under förra tidsperioden föreslogs att huvudmannen skulle

- Fortsätta arbetet med att fortlöpande följa upp de ärenden som inte utretts eller avslutats i tid.

- Löpande godkänna ärenden som är klara för avslut i verksamhetssystemet Visma Draftit så att statistiken blir korrekt.
- Arbeta för att den utbildning som förvaltningen genomfört i vad kränkande behandling är och skyldigheten för personal att motverka det, läggs in i Kompetensportalen som en ytterligare kompetensutvecklingsmöjlighet för personalen.
- Fortsatt stötta verksamheterna i deras arbete med att motverka kränkande behandling och diskriminering.

Under aktuell tidsperiod har utredare från förvaltningen löpande kontrollerat ärenden som godkänts av enhetsansvarig innan ärendet godkänns och avslutas på huvudmannanivå. Utredare kontrollerar dokumentationen i ärendet så att samtliga delar är genomförda i enlighet med lagstiftningen. Då något saknas i dokumentationen återkopplar utredaren till enhetsansvarig, ärendet godkänns först då ärendet är komplett. Samtliga ärenden måste godkännas på huvudmannanivå för att de ska kunna avslutas i systemet. Utredare har under aktuell tidsperiod gått igenom och godkänt de ärenden som legat för avslut. Utredare har även påmint rektorerna i de ärenden som inte avslutats inom rimlig tid.

Förvaltningen har fortsatt stöttat verksamheterna i deras arbete med att motverka kränkande behandling och diskriminering. Förvaltningen har även tagit fram nytt digitalt utbildningsmaterial för skolan för att säkerställa efterlevnaden av 6 kap. 10 § skollagen. Under tidig höst kommer samtliga personal på alla kommunala skolor att få tillgång till utbildningen i kränkande behandling och diskriminering. Utbildningen kommer att publiceras i Kompetensportalen för personalen att genomgå på egen hand på uppmaning av chef (rektor) eller vid nyanställning.

Förvaltningen har även vid rektorsmöte under denna vår presenterat 2023 års rapport och dess resultat med rektorer och biträdande rektorer. I rektorsmötet har siffrorna i rapporten lyfts fram och rektorer och biträdande rektor har bjudits in till reflektion och diskussion kring årsrapporten och dess slutsatser.

I samband med uppföljningen har Solna gymnasiet bjudit in förvaltningen för utbildning i vad kränkande behandling innebär och vilka skyldigheter personalen

har att motverka sådan behandling. Förvaltningen kommer under tidig höst att delta i ett utbildningstillfälle för Solna gymnasium.

Inga synpunkter har lyfts fram från verksamheterna gällande rutinerna för arbetsgången i ärenden om misstänkt kränkande behandling och de ärenden som initierats under aktuell tidsperiod fortlöper framåt. Därav förutsätts att verksamheterna använder rutinen.

Kontroller som genomförts under tidsperioden 1 januari 2024 till och med 31 juli 2024

I uppföljningsarbetet har huvudmannen tagit del av den statistik som finns i systemet Visma Draftit om registrerade anmälningar om kränkande behandling. Huvudmannen har även i uppföljningsarbetet tagit del av de utredningar om kränkande behandling som skolan genomfört under aktuell tidsperiod.

lakttagelser av inkomna anmälningar om kränkande behandling

Under perioden 1 januari 2024 till och med 31 juli 2024 registrerades totalt 489 nya anmälningar om misstänkt kränkande behandling. 191 ärenden låg kvar från tidigare period i systemet. I dessa ingår Solna gymnasiums två anmälningar som gjorts under aktuell period.

Totalt har 507 ärenden avslutats inom aktuell tidsperiod. I 27 ärenden har inte någon utredning inletts alls och i 146 ärenden är utredningar påbörjade men inte avslutade ännu. Av de 507 avslutade ärendena under perioden har det i 97 procent av fallen bedömts att eleven har blivit utsatt för kränkande behandling.

Av inkomna ärenden där kränkning konstaterats framgår att av de eleven som blivit utsatta är 38 procent pojkar och 61 procent flickor. Hen/vet ej 0,08 procent. Vidare framgår att av de elever som utsätter är 84 procent pojkar och 14 procent flickor. Hen/vet ej 0,17 procent.

För skolorna utgör 50 procent av kränkningarna av fysiska kränkningar, 25 procent utgörs av verbala kränkningar och 4 procent utgörs av psykosociala kränkningar. Kränkningarna har främst inträffat på skolgården, i klassrummet och i korridoren.

Antalet anmälningar per skolenhet, där kränkning bekräftats under aktuell tidsperiod, fördelar sig enligt följande på respektive skolenhet:

Skolenhet	Antal anmälningar	Antal elever ¹	Antal anmälningar procentuellt fördelat	Antal anmälningar per elev
Ekenbergs-skolan	71	390	11,43%	0,18
Skytteholms-skolan	56	206	9,02%	0,27
Granbacka-skolan	28	315	4,51%	0,09
Bergshamra-skolan	34	279	5,48%	0,12
Parkskolan	68	180	10,95%	0,38
Tallbackaskolan	76	466	12,24%	0,16
Ulriksdalsskolan	77	748	12,40%	0,10
Råsunda skolan och Råsunda centralskolan ²	210	1076	33,82%	0,20
Solna gymnasium	1	743	0,16%	0,00
Solna anpassad grundskola	0	45	0,00%	0,00
Solna anpassad gymnasieskola	0	11	0,00%	0,00
Totalt	621	4403	-	-

Observera att ovan siffror gäller ärenden där utredning färdigställts och där kränkning konstaterats inom vald tidsperiod. I 146 ärenden är en utredning inte påbörjad och kränkning kan därför senare komma att konstateras även i dessa fall.

¹ Antalet elever inskrivna per skolenhet vid den 1 juni 2024.

² Råsunda skolan och Råsunda centralskolan, som sedan läsåret 2024/2025 är två skolenheter, behandlas som en skolenhet i delårsrapporten.

Iakttagelser av genomförda utredningar om kränkande behandling

Ett ärende om kränkande behandling ska innehålla anmälan, utredning, bedömning av om en kränkning har inträffat eller inte samt dokumentation av vidtagna åtgärder och uppföljning i de ärenden där kränkning konstaterats. En anmälan och utredning av kränkande behandling ska ske skyndsamt enligt skollagen.

Huvudmannen har inom ramen för denna rapport har gått igenom ett stickprov av ett fyrtiotal färdigställda utredningar som skolorna inlett och genomfört under aktuell tidsperiod.

Nästan alla anmälningar som inkommit inom ramen för utredningarna som genomförts under tidsperioden har gjorts i nära anslutning till den inträffade händelsen. I många ärenden som inkommit under aktuell tidsperiod har också utredning påbörjats skyndsamt varpå ärendena har kunnat avslutats inom rimlig tid. I många av de anmälningar som gåtts igenom framkommer tydligt vad som inträffat, vem som blivit utsatt och vem som utsatt samt vem som är ansvarig för att ärendet utreds. I de flesta fall har också vårdnadshavarna kontaktats och informerats om anmälan.

Skolorna har i nästintill samtliga ärenden väldokumenterat vilka åtgärder som vidtagits för att kränkningarna ska upphöra. Åtgärderna som satts in har i nästintill i samtliga ärenden varit adekvata för att få kränkningen att upphöra. Många skolor dokumenterar både åtgärder på kort och lång sikt samt skolans arbete med att förebygga kränkningar.

Även om de flesta skolorna förhåller sig till skyndsamhetskravet vad gäller anmälan så finns det ett enstaka fall där anmälan och utredning dröjt för länge. Uppföljningen av åtgärderna har även i många av ärendena skett för kort in på den vidtagna åtgärden, vilket medför att det är svårt att analysera om åtgärderna faktiskt gett någon effekt.

Slutsats och rekommendationer

Av iakttagelserna framgår det att skolorna i många av fall uppfyller det skyndsamhetskrav som finns i fråga om anmälan och utredning vid misstänkt kränkande behandling och diskriminering. I några fall där utredning dröjt innebär det inte nödvändigtvis att elevens situation inte har hanterats utan det

kan vara dokumentationen av utredning och vidtagna åtgärder i systemet som dröjt. Vid genomgång av de slumpmässigt utvalda anmälningarna kan även konstateras att ansvarig personal beskriver händelsen som har inträffat, anger vem som utsatt och den som blivit utsatt. Skolan beslutar ofta om adekvata åtgärder och följer upp dessa och säkerställer att kränkningarna upphört.

Från och med den 1 januari 2024 till och med den 31 juli 2024 har de kommunala skolorna i Solna stad registrerat 489 nya anmälningar om misstänkt kränkande behandling i grundskola och gymnasieskola.

Vid en jämförelse med föregående tidsperioden 1 augusti 2023 – 31 december 2023 kan konstateras att registrerade anmälningarna och utredningar har minskat. Däremot har registrerade anmälningar ökat i relation till perioden 1 januari 2023 – 31 juli 2023. Förvaltningens bedömning av detta är inte att antalet registrerade anmälningar nödvändigtvis står för antalet kränkningar som sker i skolorna. Ett stort antal registrerade anmälningar kan bero på flera faktorer, exempelvis kan en medvetenhet hos personalen föranleda att fler iakttagna händelser anmäls och utreds i Visma Draftit. Det går dock inte att dra några säkra slutsatser gällande skälet till ökningen eller minskningen av de registrerade anmälningarna.

Av iakttagelserna framgår vidare att det i vissa ärenden registreras en anmälan, men att genomförandet av utredningen ofta tar längre tid. Enligt skollagen omfattas skolor av ett skyndsamhetskrav i fråga om anmälan och utredning vid misstänkt kränkande behandling och diskriminering. Att utredning inte påbörjats eller att ärenden inte är avslutade behöver inte betyda att elevens situation inte har hanterats. Anmälan och utredning är två steg i handläggningen och en utredning ska alltid genomföras även om den ibland kan vara kort. Att en utredning inte genomförs innebär att skolan inte får en helhetsbild av elevens situation.

Förvaltningen vill fortsatt poängtera vikten av att varje skolenhet har rutiner för hur dokumentationsförfarandet ska gå till och att detta följs upp så att skolorna uppfyller skyndsamhetskravet. Det är av vikt att rutinerna följs upp och att arbetet med att dokumentera anmälan, utredning och åtgärder fortsätter på det sätt som skett under aktuell tidsperiod. Förvaltningen har också i de centrala rutinerna för anmälan och utredning av misstänkt kränkande behandling

tydliggjort att alla steg i processen ska genomföras, även om verksamheten snabbt kan konstatera att någon kränkning inte ägt rum. Detta för att upptäcka om andra omständigheter i samband med incidenten kan behöva utredas vidare och åtgärdas.

Råsunda skolan och Råsunda centralskolan står för majoriteten av anmälningarna som registrerats, därefter följer Ulriksdalsskolan och Tallbackaskolan. Parkskolan är dock den skolenhet som har flest anmälningar per antal elever vid skolan. Att en skolenhet har många anmälningar om kränkande behandling betyder inte per automatik att det förekommer fler kränkningar på dessa skolenheter än på de skolenheterna med få anmälningar. Skillnaden i antalet anmälningar kan bero på andra faktorer, som exempelvis antalet elever vid skolan, tydligare rutiner för vad som ska anmälas i systemet som misstänkt kränkande behandling. Det kan även bero på vilket elevunderlag som finns på skolan under en viss period eller på andra faktorer som att det är färre personal och större skolgård.

Att vissa skolor har fler konstaterade kränkningar än andra behöver inte nödvändigtvis betyda att det förekommer mer allvarliga incidenter på den skolan utan kan bero på att skolan har bra rutiner för anmälan och utredning, att pedagogerna har en bred kunskap kring vad en kränkning eller diskriminering innebär eller att skolan arbetat med att medvetandegöra vad en kränkning eller diskriminering innebär bland eleverna.

Solna anpassad grundskola och Solna anpassad gymnasium har under tidsperioden inte registrerat någon anmälan om kränkande behandling, vilket även var fallet under förra tidsperiod. Anledningen till det kan vara svårigheter med att uppfatta om en elev känt sig kränkt mot bakgrund av den elevgrupp som deltar i den anpassade grundskolan och anpassade gymnasiet. En annan anledning kan vara att det faktiskt inte förekommer kränkningar mellan elever då det är få elever i varje klass och hög personaltäthet vilket kan medföra en bättre tillsyn och sammansättning av elever. Personalen har dock ingått i utbildningsinsatsen under hösten 2023 och det är viktigt att huvudmannen fortsatt följer upp så att skolan följer de skyldigheter som finns enligt lagstiftningen.

Solna gymnasium har under tidsperioden registrerat två anmälningar om kränkande behandling. Solna gymnasium har i tidigare rapporten fått i uppdrag att lokalt ta fram en handlingsplan för att säkerställa att skyldigheterna att anmäla, utreda och vidta åtgärder i enlighet med 6 kap. 10 § skollagen efterlevs. Solna gymnasium har inkommit med en handlingsplan som gäller under kommande tidsperiod. Utifrån Solna gymnasiums tidigare statistik under tidigare tidsperiod, och då ingen större förändring skett i antalet registrerade anmälningar under aktuell tidsperiod, tilldelas Solna gymnasium en särskild uppgift under kommande tidsperiod. Solna gymnasium ska särskilt utvärdera sin lokala handlingsplan för att säkerställa att skyldigheterna att anmäla, utreda och vidta åtgärder i enlighet med 6 kap. 10 § skollagen efterlevs. Solna gymnasium ska till förvaltningen redovisa utvärderingen av handlingsplanen i samband med skolterminens avslut.

Utöver vad som redan anförts kring iakttagelser av uppföljningsarbetet kan konstateras att det krävs ett mer kontinuerligt arbete från både enhetsansvariga, det vill säga rektorer och biträdande rektorer, samt förvaltningen för att ärendena ska fortlöpa och avslutas inom rimlig tid. Det är av stor vikt att enhetsansvariga följer upp ärenden i systemet för att säkerställa att all misstänkt kränkande behandling/diskriminering anmäls, utreds och avslutas i enlighet med skollagens krav på skyndsamhet.

Åtgärder att vidta kommande tidsperiod

Huvudmannen ska

- Fortsätta arbetet med att fortlöpande följa upp de ärenden som inte utretts eller avslutats i tid.
- Löpande godkänna ärenden som är klara för avslut i verksamhetssystemet Visma Drafit så att statistiken blir korrekt.
- Fortsätta stötta verksamheterna i deras arbete med att motverka kränkande behandling och diskriminering.

Skolorna ska

- Analysera registrerade anmälningar inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete och vid behov genomföra lokala åtgärder.

- Kontinuerligt reflektera, både skolledning och personal, kring vad som anmäls och inte för att säkerställa att inga förhandsbedömningar genomförs av händelser som sker i, eller har samband med, verksamheten.
- Särskilt arbeta för att enhetsansvariga följer upp ärenden i systemet för att säkerställa att all misstänkt kränkande behandling/diskriminering anmäls, utreds och avslutas i enlighet med skollagens krav på skyndsamhet.
- Se till att all personal kontinuerligt genomgår utbildning i vad kränkande behandling innebär och vilka skyldigheter personalen har att motverka sådan.

Solna gymnasium ska särskilt (utöver ovan)

- Utvärdera den handlingsplan som upprättats för att säkerställa att skyldigheterna att anmäla, utreda och vidta åtgärder i enlighet med 6 kap. 10 § skollagen efterlevs.

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-09-27
SKN/2024:1

Skolnämndens verksamhetsplan och budget 2025

Förslag till beslut

Skolnämnden fastställer förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget inklusive mål, ekonomiska ramar, konkurrensplan och internkontrollplan.

Skolnämnden antar förändrad kvalitetsdeklaration gällande grundskola.

Sammanfattning

Solna ska vara en attraktiv skolkommun. För att uppnå detta antog skolnämnden och kommunstyrelsen under 2022 en strategi för att förbättra kunskapsresultaten i grundskolan. Statistiken för läsåret 2023/2024 visar att kunskapsresultaten har försämrats något jämfört med föregående år. I verksamhetsplan och budget för 2025 återfinns beskrivning av de aktiviteter nämnden ska genomföra under året för att höja kvaliteten och förbättra kunskapsresultaten.

I kommunstyrelsens planeringsunderlag för 2025 har skolnämnden tilldelats en nettokostnadsram på 1 166,6 mkr. Den förändrade driftbudgeten jämfört med föregående år består av volymkompensation utifrån befolkningsprognos samt en generell uppräkningsram på 2 procent.

Skolnämndens mål är:

- att utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkesliv.
- att utbildningen ska vara tillgänglig och anpassad efter alla elevers förutsättningar.

Under 2025 fortsätter nämndens arbete med att fokusera på att skapa förutsättningar för att alla elever ska få ta del av en utbildning som är tillgänglig och bedrivs av behöriga lärare så att eleverna, utifrån sina förutsättningar, ska få möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling och vara väl förberedda för vidare studier eller yrkesliv. Aktiviteterna som planeras för året utgår ifrån områdena i nämndens beslutade strategi för förbättrade kunskapsresultat.

Systematiskt kvalitetsarbete

- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i enlighet med det Nationella kvalitetssystemet

Organisation för kvalitet

- Planera för framtida skolförsörjning
- Planera för att starta Bergshamraskolans högstadium
- Organisera och planera för mat i egen regi

Tillgängligt lärande

- Utveckla arbetet med att främja skolnärvaro
- Utveckla det skolsociala teamets arbete
- Utredda behov av och inriktning för en ytterligare en central särskild undervisningsgrupp
- Förbättra arbetet med trygghet och studiero

Kompetens

- Fortsätta att förbättra kvalitet och kompetens i fritidshemmet
- Ta fram lokala riktlinjer för tillämpning av nya bestämmelser om professionsprogram för rektorer och lärare
- Fortsatt utveckling av undervisningen

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Solna stads verksamheter ska även hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser. Utmaningen är att ha en flexibel organisation som kan anpassas efter befolkningsutvecklingen. Nämnden möter dessa utmaningar genom att sätta kvalitet i fokus och ständigt utveckla verksamheten för att ge alla barn och elever kunskaper som rustar dem för livet.

Handlingar

- Verksamhetsplan och budget för 2025
- Kvalitetsdeklaration grundskola
- MBL-protokoll

Maria Gyllenberg
Tillförordnad förvaltningschef

Sarah Yonis Melki
Utredare

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

SOLNA STAD

Verksamhetsplan och budget 2025

SKOLNÄMNDEN

SKN/2024:1. Behandlas på skolnämnden den 17 oktober 2024

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	4
Mål och uppdrag.....	5
Ekonomi	9
Väsentliga personalförhållanden	10
Tvärsektoriella frågor.....	10
Förväntad utveckling.....	11
Konkurrensutsättning.....	12
Intern kontroll.....	12

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Solna ska vara en attraktiv skolkommun. För att uppnå detta antog skolnämnden och kommunstyrelsen under 2022 en strategi för att förbättra kunskapsresultaten i grundskolan. Statistiken för läsåret 2023/2024 visar att kunskapsresultaten har försämrats något jämfört med föregående år. I verksamhetsplan och budget för 2025 återfinns beskrivning av de aktiviteter nämnden ska genomföra under året för att höja kvaliteten och förbättra kunskapsresultaten.

I kommunstyrelsens planeringsunderlag för 2025 har skolnämnden tilldelats en nettokostnadsram på 1 166,6 mkr. Den förändrade driftbudgeten jämfört med föregående år består av volymkompensation utifrån befolkningsprognos samt en generell uppräkningsram med 2 procent.

Skolnämndens mål är:

- att utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkesliv.
- att utbildningen ska vara tillgänglig och anpassad efter alla elevers förutsättningar.

Under 2025 fortsätter nämndens arbete med att fokusera på att skapa förutsättningar för att alla elever ska få ta del av en utbildning som är tillgänglig och bedrivs av behöriga lärare så att eleverna, utifrån sina förutsättningar, ska få möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling och vara väl förberedda för vidare studier eller yrkesliv. Aktiviteterna som planeras för året utgår ifrån områdena i nämndens beslutade strategi för förbättrade kunskapsresultat.

Systematiskt kvalitetsarbete

- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i enlighet med det Nationella kvalitetssystemet

Organisation för kvalitet

- Planera för framtida skolförsörjning
- Planera för att starta Bergshamraskolans högstadium
- Organisera och planera för mat i egen regi

Tillgängligt lärande

- Utveckla arbetet med att främja skolnärvaro
- Utveckla det skolsociala teamets arbete
- Utredda behov av och inriktning för en ytterligare en central särskild undervisningsgrupp
- Förbättra arbetet med trygghet och studiero

Kompetens

- Fortsätta att förbättra kvalitet och kompetens i fritidshemmet
- Ta fram lokala riktlinjer för tillämpning av nya bestämmelser om professionsprogram för rektorer och lärare
- Fortsatt utveckling av undervisningen

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Solna stads verksamheter ska även hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser. Utmaningen är att ha en flexibel organisation som kan anpassas efter befolkningsutvecklingen. Nämnden möter dessa utmaningar genom att sätta kvalitet i fokus och ständigt utveckla verksamheten för att ge alla barn och elever kunskaper som rustar dem för livet.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktieföretag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Skolnämndens ansvarsområden

Skolnämnden ansvarar för att barn och ungdomar mellan 6-16 år får sina behov av omsorg och obligatorisk utbildning tillgodosedda. Detta kan ske antingen inom egna grund- och anpassade grundskoleverksamheter eller genom att vårdnadshavare väljer skola och omsorg i andra kommuners eller enskilda huvudmäns regi. Nämnden ansvarar även för gymnasiet och anpassade gymnasieskolan. Eftersom eleverna har rätt att söka skola kan utbildningen antingen ske inom kommunens egen gymnasieskola eller anpassade gymnasieskola eller i en skola i annan kommun eller enskild huvudmans regi. I nämndens ansvarsområde ingår också godkännande och tillsyn för fristående fritidshem som inte anordnas vid en skolenhet, det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar som lämnat grundskolan, sjukhusskolan och ungdomsmottagningen.

Nämndens kvalitetsdeklarationer

Nämndens kvalitetsdeklarationer har setts över och kvalitetsdeklaration för grundskola revideras för 2025.

Kvalitetsdeklarationer	Beslutsdatum	Status
Anpassad gymnasieskola	2023-10-19	Oförändrad
Fritidshem	2023-10-19	Oförändrad
Förskoleklass	2019-10-24	Oförändrad
Grundskola	2019-10-24	Revideras
Anpassad grundskola	2023-10-19	Oförändrad
Gymnasieskola	2019-10-24	Oförändrad

Organisation

Skolnämnden har en förvaltning, barn- och utbildningsförvaltningen. Barn- och utbildningsförvaltningens organisation består av en central förvaltning, tio grundskolor, en anpassad grundskola, ett gymnasium och en anpassad gymnasieskola.

Rektorernas arbete leds av en skolchef. Skolchefen ansvarar för att bevaka och arbeta för att de nationella målen och skollagens krav uppfylls i verksamheterna. Skolchefen ansvarar även för att nämndens aktiviteter genomförs i verksamheterna. Varje skola leds av en rektor. Rektorns roll är bland annat att se till att de nationella målen och skollagens krav uppfylls i respektive verksamhet.

Den centrala organisationen ansvarar för att styra, samordna, stödja samt utveckla förvaltningens arbete.

Mål och uppdrag

Solna stads vision och övergripande mål

Den politiska viljeinriktningen för Solna stads framtida utveckling kommer till uttryck i *en vision* och fyra övergripande mål. Solna stads vision lyder på följande sätt:

Solna ska vara en sammanhållen och levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla solnabor. Staden kännetecknas av trygghet och öppenhet, där allas potential tas tillvara. Vi erbjuder kunskap, kreativitet och upplevelser som ökar regionens attraktionskraft.

Visionen bryts ner i fyra övergripande mål, som lyder på följande sätt:

Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.

Alla verksamheter som Solna stad finansierar, oavsett utförare, ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser. Staden ska säkerställa att de insatta resurserna ger avsedda resultat i verksamheterna. Verksamheter inom välfärdens kärna ska prioriteras. Kvalitetsnivåer ska sättas och följas upp och utvärderas. Det ska vara ordning och reda i stadens ekonomi och verksamheterna ska hålla budget. Staden tar ansvar för framtidens välfärd genom att balansera kostnader för dagens verksamheter och behovet av att göra avsättningar för kommande investeringar.

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Solna ska möta efterfrågan på att leva, bo och verka i staden med ett stort utbud av bostäder, arbetsplatser och service. Staden ska växa hållbart i en takt som staden och solnaborna mäktar med utifrån ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. De möjligheter som tillväxten skapar ska tillvaratas samtidigt som stadens framtida ekonomi tryggas, viktiga naturvärden säkras och jämlika livsvillkor skapas. Barriärer ska byggas bort och stadsdelarnas egna identiteter tas till vara och länkas ihop för att skapa en sammanhållen och levande stad.

Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.

Solna ska erbjuda en attraktiv och trygg miljö att leva och verka i. Här ska finnas tillgång till bra boende, stimulerande arbete och utbildningsmöjligheter, god service, trivsamma grönområden och goda kommunikationer. Stadsmiljön ska vara trygg och tillgänglig för alla, utan fysiska och sociala barriärer. Solnaborna ska kunna forma sina liv efter sina förutsättningar och trygga sin försörjning genom eget arbete. Den service som Solna stad finansierar ska finnas som ett naturligt stöd för de solnabor som behöver den under livets olika skeden.

Solna stad ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.

Solna ska vara en mångsidig och upplevelserik stad, som ökar regionens attraktionskraft. Här ska storstadens puls samspela med det lugn som närheten till natur och vatten ger. Staden ska ha en internationell prägel och vara en mötesplats för människor med olika bakgrund, en importhamn för nya idéer och ett centrum för upplevelser. Här ska alla ges möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar och allas potential tas tillvara i stadens och regionens utveckling.

Nämndmål

Nämndmålen pekar ut kommunfullmäktiges övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden för respektive nämnd. FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030 har 17 mål, som ska vara uppnådda till

år 2030. Solna stad berörs i olika hög grad av målen. De mål som har störst bäring på nämnden är integrerade i nämndens mål och verksamhetens aktiviteter. Nämndens mål kopplas till stadens övergripande mål samt Agenda 2030 enligt tabell.

Per nämndmål beskrivs, i nedan tabeller, vilka mått som används för att följa upp nämndmålet måluppfyllelse samt nämndens huvudsakliga aktiviteter som planeras att genomföras under året.

Övergripande mål	Nämndmål
Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.	Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet.
	 Mål 4 God utbildning för alla
	Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar.
	 Mål 4 God utbildning för alla
	 Mål 10 Minskad ojämlikhet

Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet.

Mått
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)
Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)
Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel (%)

Aktiviteter	Beskrivning
Utveckla arbetet med att främja skolnärvaro	<p>Aktiviteten syftar till att öka skolnärvaron för att förbättra kunskapsresultaten. Utifrån Strategin för förbättrade kunskapsresultat är aktiviteten kopplad till området Tillgängligt lärande.</p> <p>Barn och unga som inte är närvarande i skolan löper stor risk att inte klara skolans kunskapskrav, vilket kan få många negativa konsekvenser för individen och för samhället. Skolnärvaro är därför en viktig fråga att arbeta med inom skolans verksamhet. Under 2025 ska arbetet med att kartlägga, följa upp och förebygga skolfrånvaro stärkas. Kommungemensamma riktlinjer behöver revideras där det tydligt framgår:</p> <ul style="list-style-type: none"> -digitala verktyg och verksamhetssystem som ska användas -hur kartläggning av frånvaro ska genomföras -hur dialog och uppföljningsmöten med verksamheten gällande frånvaron ska genomföras och vad de ska innehålla.
Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i enlighet med det Nationella kvalitetsystemet	<p>Aktiviteten syftar till att utveckla analysen av verksamhetens resultat för att identifiera rätt åtgärder. Utifrån Strategi för förbättrade kunskapsresultat är aktiviteten kopplad till området Systematiskt kvalitetsarbete.</p> <p>Ett systematiskt kvalitetsarbete ska bedrivas för att säkerställa verksamhetens kvalitet och likvärdighet med utgångspunkt i skollag, läroplan och andra skolförfattningar. För att förbättra kunskapsresultaten är ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete en förutsättning. Ett nationellt kvalitetsystem har tagits fram som innehåller nationella målsättningar, delmål, indikatorer och faktorer för en framgångsrik skolutveckling. Under 2025 ska arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet så att det tydligt kopplas till det nationella kvalitetsystemet.</p>
Planera för framtida skolförsörjning	<p>Aktiviteten syftar till att långsiktigt säkra den framtida skolförsörjningen. Utifrån Strategi för förbättrade kunskapsresultat är aktiviteten kopplad till området Organisation för kvalitet. Solna stads skolor ska vara organiserade för att skapa hög kvalitet i verksamheten.</p> <p>Stadens skollokaler ska ge eleverna en studiemiljö som stödjer lärande och i takt med att Solna växer ska nya skolor etableras och befintliga skollokaler rustas upp. Under 2025 ska arbetet med att långsiktigt planera för den framtida skolförsörjningen fortsätta. Ingångsvärden för den långsiktiga planeringen är befolkningsprognoser, befintliga skolors kapacitet samt</p>

Aktiviteter	Beskrivning
	planeringen av nya skolor. Under 2025 ska planering för en mellanstadieskola i Järvastaden samt en ny skolbyggnad i Huvudsta fortsätta. Vidare ska möjligheten att organisera förskoleklass på ett nytt sätt utredas i syfte att förbättra förutsättningarna för väl sammansatta grupper i årskurs 1.
Utveckla det skolsociala teamets arbete	<p>Aktiviteten syftar till att öka närvaron för elever med hög frånvaro och en problematisk skolsituation. Utifrån strategin för förbättrade kunskapsresultat är aktiviteten kopplad till området Tillgängligt lärande.</p> <p>Det skolsociala teamet är en samverkansform mellan skola och socialtjänst och målgruppen är elever i årskurs 3–9 som har hög frånvaro och en problematisk skolsituation. Det skolsociala teamet leds av en styrgrupp och den operativa arbetsgruppen består av en socialsekreterare och en skolkurator. Under 2025 ska det skolsocialteamets arbete utvärderas utifrån arbetssätt och resultat. Utifrån resultatet av utvärderingen ska eventuella föreslagna förändringar genomföras.</p>
Ta fram lokala riktlinjer för tillämpning av nya bestämmelser om professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare	<p>Aktiviteten syftar till att ta fram lokala riktlinjer utifrån nya bestämmelser i skollagen om ett nationellt professionsprogram för rektorer och lärare. Utifrån strategin för förbättrade kunskapsresultat är aktiviteten kopplad till området Kompetens.</p> <p>Från den 1 januari 2025 börjar nya bestämmelser i skollagen gälla. De nya bestämmelserna innebär att det inom skolväsendet ska finnas ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare. Syftet är att utveckla undervisningens kvalitet, stärka professionerna, öka yrkenas attraktionskraft och på detta sätt öka likvärdigheten i utbildningen för eleverna. Under 2025 behöver lokala riktlinjer för tillämpning av de nya bestämmelserna tas fram i samverkan med fackliga parter.</p>
Planera för och starta Bergshamraskolans högstadium	<p>Aktiviteten syftar till att förbereda för öppnandet av Bergshamraskolans högstadium hösten 2025. Utifrån strategin för förbättrade kunskapsresultat är aktiviteten kopplad till området Organisation för kvalitet.</p> <p>Våren 2024 beslutade skolnämnden att återöppna Bergshamraskolans högstadium till läsåret 2025/26. Förvaltningen fick i uppdrag att ta fram en genomförandeplan och förslag på inriktning och profil för högstadieskolan. Skolnämnden beslutade att skolan ska ha en akademisk profil genom ett nära samarbete med närliggande universitet och högskolor och möjliggöra för skolans elever att utanför timplanebundna lektioner kunna fördjupa sig i ämnen med tydlig koppling till akademien såsom matematik, naturvetenskap samt idrott och hälsa. Skolan ska även ha ett nära samarbete med det lokala föreningslivet för att möjliggöra fritidsaktiviteter i anslutning till skoldagen. Under våren 2025 ska förberedelser inför öppnandet och iordningsställande av lokaler slutföras och resultatet av skolvalet för läsåret 2025/26 ska följas särskilt gällande Bergshamraskolans högstadium.</p>
Organisera och planera för mat i egen regi	<p>Aktiviteten syftar till att förbereda för att den 1 juli 2025 ta över produktionen av mat till skolor och förskolor i egen regi. Utifrån strategin för förbättrade kunskapsresultat är aktiviteten kopplad till området Organisation för kvalitet.</p> <p>I reviderad verksamhetsplan och budget för 2024 gav nämnden förvaltningen i uppgift att planera och organisera för att ta över produktionen av mat i egen regi från den 1 juli 2025 då nuvarande avtal med matentreprenör löper ut. Under 2024 har arbetet med att ta fram en organisation och planera för en övergång av verksamhet från entreprenad till egen regi. Hösten 2024 anställdes en måltidschef och inrangeringsförhandlingar genomfördes med berörda fackliga parter. Under våren ska fortsatt planering och bemanning av organisationen genomföras för att kunna starta upp den 1 juli 2025.</p>

Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar.

Mått
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 1 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 1 år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor, andel (%)

Mått
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", kommunala skolor (%)
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", fristående skolor (%)
Elever/anställd i kommunal fritidshem, antal

Aktiviteter	Beskrivning
Förbättra kvalitet och kompetens i fritidshemmet	<p>Aktiviteten syftar till att öka kvaliteten i fritidshemmet genom en utbildningsåtgärder för personal inom fritidshemmet. Utifrån Strategin för förbättrade kunskapsresultat är aktiviteten kopplad till området Kompetens.</p> <p>Under 2025 kommer satsningarna på kompetensutveckling för fritidshemspersonal som startade 2024 att fortsätta. Personalen erbjuds möjlighet till studier parallellt med arbetet genom omställningsfonden. Det kommer även att erbjudas föreläsningar inom prioriterade utvecklingsområden under året samt en kvalitetsdag för kollegialt erfarenhetsutbyte. Under 2025 kommer även förändringar utifrån det inriktningsdokument för fritidshemmet, som beslutades våren 2024, att fortsätta. Inriktningsdokumentet syftar till att skapa en samlad verksamhet för fritidshemmet från förskoleklass till årskurs 6 samt att säkerställa att undervisningen är likvärdig på samtliga skolor. Under 2025 ska även det samarbete mellan fritidshemmet och Solna Idrottsföreningars Samorganisation (Solna SAM) som påbörjades hösten 2024 fortsätta och utvärderas.</p>
Förbättra arbetet med trygghet och studiero	<p>Aktiviteten syftar till att öka trygghet och studiero på skolan och i klassrummet. Utifrån Strategi för förbättrade kunskapsresultat är aktiviteten kopplad till området Tillgängligt lärande.</p> <p>För att undervisningen ska ge god effekt på elevernas lärande behöver läraren, genom sitt ledarskap i klassrummet skapa ett klassrumsklimat som gynnar lärande. Hälsosamtal som genomförs av elevhälsan med elever i årskurs 1, 4 och 7 ska utgöra ett underlag för skolans och huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.</p> <p>För att få en bild av elevernas upplevelse av tryggheten på skolan och för att se om genomförda åtgärder får någon effekt ska fördjupade enkätundersökningar fortsatt genomföras på samtliga enheter.</p>
Utreda behov av och inriktning för ytterligare en central särskild undervisningsgrupp	<p>Aktiviteten syftar till att öka möjligheterna till särskilt stöd. Utifrån strategin för förbättrade kunskapsresultat är aktiviteten kopplad till området Tillgängligt lärande.</p> <p>Hösten 2022 startades en central särskild undervisningsgrupp för elever på Solnas kommunala skolor. Den centrala undervisningsgruppen är placerad på Ulriksdalsskolan och det är i nuläget 13 elever placerade där. För att ytterligare utöka möjligheterna till särskilt stöd för elever på Solnas kommunala skolor ska under 2025 behovet av ytterligare en central särskild undervisningsgrupp utredas.</p>
Utveckling av undervisningen	<p>Aktiviteten syftar till att alla elever ska uppleva att undervisningen är stimulerande och uppmuntrar till att vilja lära mer. Utifrån Strategi för förbättrade kunskapsresultat är aktiviteten kopplad till området Kompetens.</p> <p>Undervisningen i klassrummet ska vara stimulerande och intressant för eleverna och undervisningsmetoderna ska vara baserade på forskning och beprövad erfarenhet. För att göra det behöver arbetet med tillgängligt lärande fortsätta. Deltagande i forskningsstudien Inkluderande beteendestöd i skolan (IBIS) med Uppsala universitet som påbörjades hösten 2023 ska fortsätta under 2025. Stadens lektor i matematik och naturorienterande ämnen har under 2024 startat nätverk med stadens matematiklärare och särskilt fokus har lagts på att förbättra matematikundervisningen. Under 2025 ska implementeringen av ett screeningverktyg i matematik fortsätta i syfte att ge lärarna underlag för att ytterligare individualisera undervisningen. Läsåret 2024/25 pågår ett pilotprojekt med profilklasser inriktat på matematik i årskurs 4 och 7 på Råsunda skola. Under 2025 ska projektet utvärderas för att möjliggöra en spridning av konceptet till flera skolor. Arbetet med att NPF-säkra stadens grundskolor, som påbörjades hösten 2024 på en grundskola, ska fortsätta och genomföras på ytterligare skolor.</p>

Löpande verksamhet enligt reglemente

Vid sidan av nämndens verksamhet utifrån nämndens nämndmål, finns även en löpande verksamhet utifrån det av kommunfullmäktige beslutade reglementet för respektive nämnd.

Ekonomi

Driftbudget, nämnd

I kommunstyrelsens planeringsunderlag för 2025 har skolnämnden tilldelats en nettokostnadsram på 1 166,6 mkr. Den förändrade driftbudgeten jämfört med föregående år består av volymkompensation utifrån befolkningsprognosen samt en generell uppräkningsram av ramen med 2 procent. I ramen ingår även det extra tillskott om 20 mkr för 2024 som kommunfullmäktige beslutade om i september 2024.

Intäkterna för 2025 ökar med 17,0 mkr vilket avser statsbidrag som inte var budgeterade fullt ut för 2024.

De budgeterade kostnadsökningarna är kopplade till volymökning utifrån befolkningsprognos och påverkar kostnaden för utbetalning av peng till enheter i egen regi och externa utförare.

Samverkansområdet Storsthms beslutade förslag till prislista för gymnasieskolan 2025 visar på en uppräkningsram av programpriserna med 2,8 procent jämfört med 2024.

mkr	Budget 2025	Budget 2024	Förändring
Intäkter	215,0	198,0	-17,0
Kostnader	-1 381,6	-1 343,5	38,1
Nettokostnader	-1 166,6	-1 145,5	21,1

Driftbudget, per verksamhet

Driftbudgeten för skolnämnden fördelas till de olika verksamheterna utifrån prognostiserade volymer av barn och elever samt en generell uppräkningsram på 2 procent.

Antalet elever i grund- och gymnasieskolan 2025 prognostiseras att förändras något jämfört med 2024. För förskoleklass till årskurs 6 beräknas elevantalet ligga still på samma nivå som 2024 och årskurs 7-9 minskar med 35 elever. När det gäller gymnasieskolan beräknas det bli 93 fler elever än år 2024.

Antalet elever i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola beräknas ligga på motsvarande nivå som år 2024.

mkr	Budget 2025	Budget 2024	Förändring
Nämnd	-0,7	-0,7	0,0
Grundskola, förskoleklass och fritidshem	-860,2	-851,1	9,1
Anpassad grundskola	-40,2	-39,0	1,2
Gymnasieskola	-218,0	-208,0	10,0
Anpassad gymnasieskola	-9,5	-9,3	0,2
Ungdomsmottagning	-2,7	-2,7	0,0
Naturskola	-3,5	-3,5	0,0
Gemensam verksamhet	-31,8	-31,2	0,6
Summa nettokostnader	-1 166,6	-1 145,5	21,1

Investeringsbudget

Investeringsmedlen ska användas till inköp av kapitalinventarier på skolenheterna och till Bergshamraskolans högstadium.

mkr	Budget 2025	Budget 2024	Förändring
Kapitalinventarier	4,0	4,0	0,0
Kapitalinventarier, ny skola Järvastaden	0,0	4,0	-4,0
Summa	4,0	8,0	-4,0

Taxor och avgifter

Avgift för fritidshem

Solna stad tillämpar sedan flera år den så kallade maxtaxan. Maxtaxan gäller förskolan och fritidshemmen och styrs av "Förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet". Det innebär att staten fastställer ett tak för den avgift som kan tas ut. Inkomsttaket per månad

uppgår för närvarande till 56 250 kr. Maxtaxan anpassas till de indexförändringar som varje år fastställs av Skolverket.

Nämndens taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Beslutad	Status	Datum för nytt beslut	Gäller från och med
Skolbarnomsorg/fritidshem	KF 2015-11-30	Oförändrad		2016-01-01

Väsentliga personalförhållanden

Nämnden bedriver kontinuerligt utvecklingsarbete för att säkra kompetensförsörjningen och vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom medarbetarperspektivet under 2025 utifrån fokusområden.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en fortsatt utmaning för nämnden och en viktig förutsättning för att nå nämndens mål om goda kunskapsresultat och tillgänglig undervisning. Nämnden bedriver, inom ramen för den antagna strategin för kompetensutveckling och karriärvägar inom skolan, ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att säkra kompetensförsörjningen och vara en attraktiv skolkommun. Satsningen på vidareutbildning av redan anställd personal inom fritidshemsverksamheten i samarbete med omställningsfonden ska fortsätta för att säkerställa kompetensförsörjningen på lång och kort sikt. Även studenter som tas emot för verksamhetsförlagd utbildning är en viktig rekryteringsgrupp.

Under de närmaste åren är det flera beslutade lagändringar som börjar gälla och som påverkar nämndens verksamheter. Den 1 januari 2025 införs ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare som kommer att prioriteras under året.

Medarbetarengagemang

Under 2024 har verksamheten arbetat med resultat av medarbetarundersökningen som genomfördes på våren under samma år. Nästa medarbetarundersökning genomförs under 2025. Inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet kommer resultatet av undersökningen presenteras och följas upp under 2025.

Sjukfrånvaro

Utifrån utvärderingen av det systematiska arbetsmiljöarbetet i verksamheten kommer det förebyggande arbetet, uppföljning av sjukfrånvaron och rehabiliteringsprocesser att vara ett fortsatt fokusområde under 2025. Verksamheten kommer att arbeta med att tydligare koppla ihop det systematiska arbetsmiljöarbetet med övriga aktuella frågor och processer.

Tvärsektoriella frågor

I Solna stads verksamhetsplan och budget har de tvärsektoriella frågorna - internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt miljö- och klimatarbetet - integrerats i stadens styrsystem. Utgångspunkten är att arbetet med de tvärsektoriella frågorna ska bidra till stadens vision och mål. Nämnderna har uppgiften att i arbetet med verksamhetsplan och budget inkludera tvärsektoriella aktiviteter, som effektivt stödjer nämndens måluppfyllelse.

Internationellt

Nämndens internationella arbete är en metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling samt ett verktyg för att rusta barn och ungdomar för en värld med täta kontakter över nations- och kulturgränser. Nedan beskrivs det huvudsakliga internationella arbetet under 2025.

Framgångsfaktorer är att skapa en tydlig struktur för det internationella arbetet där olika aktiviteter sammantaget bidrar till att uppfylla läroplanens och skolnämndens mål kring internationalisering, goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkesliv.

Staden deltar i det europeiska nätverket Eurocities Social Affairs Forum. Nämnden kommer under 2025 fortsätta deltagandet i arbetsgruppen ”Utbildning”. Arbetsgruppen använder metoden ”Critical Friend Review”, vänskaplig kollegial granskning, för att på ett strukturerat sätt ge feedback på en stads utbildningssystem, från förskola till gymnasium. Samarbetet ger möjlighet till kunskaps- och erfarenhetsutbyte med kollegor från andra

europiska städer.

Skolnämndens medverkan inom ramen för Erasmus+ Mobilitet innebär jobbskuggning, kurser samt gruppmobiliteter för elever. Medverkan möjliggör även en sammanhållen internationell utbildningsinsats för samtliga verksamheter samt möjlighet till utbyten för elever. Solna gymnasium har beviljats en ansökan till EU-programmet Erasmus+ Mobilitet ackreditering för programperioden 2021–2027. Motsvarande ackreditering inom Erasmus+ Mobilitet för förskolan, grundskolan, modersmål och anpassade grundskolan är även den beviljad och omfattar perioden 2022–2027.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att alla medborgare ska få likvärdigt bemötande och service. Arbetet bidrar på detta sätt till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs det huvudsakliga likabehandlingsarbetet under 2025.

Skolnämnden kommer under 2025 fortsätta ha fokus på värdegrundsarbete och arbeta för en likvärdig skola.

Likabehandlingsarbetet bedrivs framför allt inom ramen för skolornas systematiska kvalitetsarbete. Verksamheterna ansvarar för att varje läsår planera och följa upp aktiviteter inom likabehandling. Aktiviteterna skrivs in i varje enhets plan mot kränkande behandling och diskriminering som utvärderas och analyseras vid läsårets slut.

Miljö och klimat

Nämndens miljö- och klimatarbete utgår från stadens miljöpolicy med tillhörande strategier inom miljöområdet samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljö- och klimatområdet under 2025 utifrån miljöpolycyns fokusområden.

Under 2025 kommer fokus för skolnämnden vara att skapa en effektivare resursanvändning och en god livsmiljö, för att bidra till stadens målsättningar inom miljö- och klimatområdet.

För att främja en mer effektiv energianvändning, och bidra till målet om en klimatneutral stad 2045, kommer verksamheten ha en fortsatt tydlig dialog och samverka med fastighetsägaren kring energieffektiviserande åtgärder som renoveringar och byte av teknisk utrustning.

I linje med inriktningen i Solna stads klimatstrategi fortsätter verksamheten, tillsammans med leverantören av maten, att systematiskt arbeta med att minska matsvinnet. Från och med 1 juli 2025 kommer skolnämndens att ta över måltidsproduktionen i egen regi och kommer i samband med detta ytterligare stärka arbetet med att minska matsvinnet.

För att främja en god livsmiljö kommer arbetet utifrån tidigare framtagen kemikalieplan fortsätta. Målet är att minska barns exponering för miljöskadliga ämnen i skolan.

Resor i tjänsten görs med fossilfria transportmedel så långt det är möjligt.

Skolnämnden kommer även fortsätta ställa miljö- och klimatkrav vid kommande relevanta upphandlingar. Vid inköp ska, när det är möjligt, återbruk av möbler och annat material främjas.

Förväntad utveckling

Utifrån nämndens mål har prioriterade aktiviteter med syfte att förbättra kunskapsresultaten tagits fram. Extra åtgärder för att förbättra kunskapsresultaten har satts in redan under hösten 2024 utifrån att nämnden i september fick ett tillskott till innevarande års budget.

Åtgärder som prioriteras är bland annat utökad lovskola, fler kuratorer och fler speciallärare. För elever som inte når behörighet till gymnasiet har extra resurser tilldelats introduktionsprogrammen Individuellt alternativ och språk.

För att undervisningen ska vara tillgänglig för alla elever fortsätter satsningen på att NPF-säkra stadens skolor. Trygghet och studiero är en förutsättning för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig undervisningen och nå målen. Det systematiska arbetet med åtgärder, analys och uppföljning av trygghet och studiero ska fortsätta att utvecklas under 2025. Närvaro är ytterligare ett prioriterat område för att förbättra kunskapsresultaten. Under 2025 fortsätter arbetet med att utveckla det skolsociala teamet. Det nystartade skolsociala teamet, som är ett samarbete mellan skola och socialtjänst, arbetar med insatser på individnivå för elever i årskurs 3–9 som har hög

frånvaro och en problematisk skolsituation.

Under perioden har det kommit en ny befolkningsprognos för Solna stad. Prognosen visar på en försiktig ökning, från år 2030 och framåt, för barn i åldern 6–19 år jämfört med prognosen daterad september 2023 vilket är den prognos som budget 2024 baseras på. För åldrarna 6–15 år är den prognostiserade befolkningsökningen år 2032 ökad med 87 barn jämfört med prognosen i september 2023. Motsvarande jämförelse för åldrarna 16–19 år, gymnasieungdomar, visar på en ökning med 7 elever. Befolkningsprognosen används som underlag för nämndens plan för framtida skolförsörjning.

Under de närmaste åren är det flera beslutade lagändringar som börjar gälla och som påverkar nämndens verksamheter. Ett nationellt kvalitetssystem och en nationell professionsutbildning för rektorer, lärare och förskollärare är två stora och övergripande förändringar som avser samtliga skolformer.

I september 2023 lanserade Skolverket det nationella kvalitetssystemet, NKS. Det nationella kvalitetssystemet är framtaget för att följa upp och utveckla kvalitet och likvärdighet i Sveriges samtliga skolformer. I det nationella kvalitetssystemet ingår skollagens regleringar av det systematiska kvalitetsarbetet, Skolverkets kommande föreskrifter om det systematiska kvalitetsarbetet, kvalitetsdialogerna och Skolinspektionens tillsyn. Under hösten 2024 förväntas Skolverket lämna besked om *Konsekvensutredning avseende förslag till föreskrifter och allmänna råd om det systematiska kvalitetsarbetet i skolväsendet*.

I väntan på Skolverkets föreskrifter och allmänna råd har nämnden påbörjat ett arbete med att sammanföra verksamhetens befintliga systematiska kvalitetsarbete med det Nationella kvalitetssystemet. I augusti genomfördes en kvalitetsdialog under ledning av representanter från Specialpedagogiska skolmyndigheten och Skolverket med fokusområde Systematiskt kvalitetsarbete på alla nivåer. Kvalitetsdialogen blev startskottet för ett utvecklingsarbete som syftar till att följa det Nationella kvalitetssystemet. Ett strukturerat systematiskt kvalitetsarbete på alla nivåer är en viktig förutsättning för att arbetet med att förbättra kunskapsresultaten ska ge önskad effekt.

Den 1 januari 2025 börjar nya bestämmelser i skollagen gälla att det inom skolväsendet ska finnas ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare. Syftet är att utveckla undervisningens kvalitet, stärka professionerna, öka yrkenas attraktionskraft och på detta sätt öka likvärdigheten i utbildningen för eleverna. Huvudmannens befintliga skyldighet att se till att personalen ges möjligheter till kompetensutveckling preciseras också till viss del i de nya bestämmelserna.

Skolverket har på uppdrag av regeringen arbetat fram ett förslag på ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare. Skolverket föreslår att både individuell kompetensutveckling i form av akademiska kurser, kollegialt lärande och praktikinära forskning ska ingå i strukturen för kompetensutveckling. Tillsammans med berörda fackförbund påbörjas under hösten ett arbete med att vad det nationella professionsprogrammet innebär för stadens förskolor och skolor.

Konkurrensutsättning

Skolnämnden ska under 2025 göra en förnyad upphandling av textil- och träslijdsmaterial samt tvätteritjänst och transport av mat kopplat till mat i egen regi.

Avtal som ska upphandlas

Avtalsbeteckning	Diarienummer
Textil- och träslijdsmaterial och service ADDA	SKN/2024:1362
Transporter för måltider	Nytt avtal
Tvätteritjänster STIC	KS/2024:330

Större avrop på befintliga ramavtal

Avrop på befintliga ramavtal gällande möbler till grundskolan.

Intern kontroll

Varje nämnd ansvarar för intern kontroll inom sitt verksamhetsområde enligt kommunfullmäktiges reglemente. En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert.

I samband med verksamhetsplan och budget ska varje nämnd ta fram en internkontrollplan för nästa år som beskriver väsentliga risker i verksamheten. Riskerna sorteras in i en av fyra kategorier: styrning, medarbetare, ekonomi och verksamhetsprocesser. Riskerna kopplas sedan till en process eller rutin. Verksamheten ska bedöma sannolikheten för och konsekvensen av om en risk skulle inträffa. Bedömningen redovisas som ett riskindex 1–25, där 25 är hög risk. Internkontrollplanen beskriver kontrollmoment för hur verksamheten ska kontrollera att risken inte har inträffat. Internkontrollplanen följs upp i samband med budgetuppföljning per april, delårsrapport per augusti och årsredovisning.

Process	Risk	Riskindex	Kontrollmoment	Hur ska kontrollen utföras och när
Hantera inköp över tröskelvärde (upphandling)	Att anställda vid inköp av varor eller tjänster inte följer upphandlade avtal	9	Kontrollera att inköp som genomförts följer upphandlade avtal.	Kontrollen ska utföras på inköp som konterats på konto 64100, 64300, 64400 och 64600. Den sammanställda rapporten för avtalstrohet, i verktyget Qlick View ska användas som underlag för kontrollen. Kontrollen ska genomföras två gånger om året i juni och november. Kontrollen genomförs två gånger om året, januari-juni och juli-november.
Hantera kompetensförsörjning	Brist på legitimerade lärare	6	Kontroll av andel behöriga lärare per skolenhet	Kontroll på respektive skolenhet utifrån lagd tjänstefördelning i planeringsverktyget Resursplanering. Kontroll ska genomföras en gång per termin och redovisas till nämnden i samband med Årsredovisningen.
Hantera personuppgifter	Rutiner för personuppgiftshantering följs inte (GDPR) och känsliga personuppgifter sprids. annat område	12	Uppföljning av personuppgiftsincidenter	Kontroll av personuppgiftsincidenter som förekommit under perioden och om gällande rutiner har följts och hur många av dem som krävt rapport till IMY. Jämförelse med föregående år. Personuppgiftsincidenter ska följas upp halvårsvis.
Närvarohantering för elever i förskole-, grundskole- och anpassad grundskola	Barn/elev lämnas till vårdnadshavare som inte har vårdnad/umgängesrätt	16	Säkerställa att alla har aktuella rutiner och att nyanställda och vikarier alltid får en genomgång av gällande rutiner.	Kontroll med respektive rektor att aktuella rutiner finns och att nyanställda samt vikarie får en genomgång av gällande rutiner. Kontrollen genomförs efter höstterminens start.
	Närvarohantering missköts, elever är inte närvarande i skolan och anledningen inte följs upp.	12	Kontroll att rutiner för närvarohantering följs på respektive enhet.	Kontroll med respektive rektor att rutiner följs samt att nyanställd personal och vikarier får information om rutinerna. Kontrollen genomförs efter höstterminens start.
Värna barn- och elevhälsa	Barn/elever kränker varandra	12	Kontroll av att anmälda kränkningsärenden hanteras enligt beslutad rutin på respektive enhet.	Samtliga kränkningsärenden som ligger redo för avslut kontrolleras. Kontroll av dokumentationen i ärendet så att samtliga delar är genomförda i

Process	Risk	Riskindex	Kontrollmoment	Hur ska kontrollen utföras och när
				<p>enlighet med skollagens bestämmelser. Då något saknas i dokumentationen återkopplas till rektor, ärendet godkänns först då ärendet är komplett. Utredare på förvaltningen kontrollerar löpande ärenden som är klara för avslut i verksamhetssystemet Visma Draftit.</p> <p>Utredare går igenom stickprov av kränkingsärenden i samband med delårs- och årsrapporten.</p>

SOLNA STAD

Kvalitetsdeklaration

Våra löften till dig som medborgare/brukare hjälper dig att bedöma kvaliteten på våra tjänster. Du ska veta vilka krav du kan ställa och vad du kan förvänta dig av stadens tjänster oavsett utförare.

Grundskola

Vi ska skapa skolor där alla elever når sin fulla potential.

Vi värderar trygghet, trivsel och lärande högt där alla känner sig sedda och inkluderade. Tillsammans utvecklar vi skolor där alla elever ska kunna lyckas i sitt tillägnande av nutidens och framtidens viktiga kunskaper. Vår målsättning är att ge alla elever kunskaper som rustar dem för livet.

I Solna finns både kommunala och fristående grundskolor. De bedrivs utifrån skollag och läroplan för grundskolan, förskoleklass och fritidshem. Ditt barn är alltid garanterad plats i en kommunal skola.

Skolan är avgiftsfri oavsett om skolan är kommunal eller fristående. Skolnämnden ansvarar för den kommunala verksamheten. För de fristående verksamheterna ansvarar respektive skolas huvudman.

Grundskolan är obligatorisk för alla barn och skolplikt inträder höstterminen det kalenderår då barnet fyller sex år. Varje läsår består av höst- och vårtermin.

Vi lovar att

- Solnas skolor arbetar systematiskt för en trygg miljö med bra stämning för att aktivt förhindra kränkande behandling. Solnas skolor arbetar utifrån en aktuell plan mot kränkande behandling och diskriminering.
- Du som vårdnadshavare får meddelande om frånvaro samma dag. Närvaro är viktigt för studieresultat. Ogiltig frånvaro följs alltid upp av mentor.
- Du som elev får inflytande genom att delta i klassråd, elevråd och brukarundersökning.
- Du som elev får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll som ökar med stigande ålder och mognad.
- Du som elev och vårdnadshavare har tillgång till lärarens kontinuerliga dokumentation av elevens kunskapsutveckling genom:
  - lärplattform
  - utvecklingssamtal
  - skriftlig individuell utvecklingsplan
- Du som vårdnadshavare erbjuds tydlig information om verksamheten i ditt barns skola genom skolans verksamhetsplan och kvalitetsredovisning samt minst ett föräldramöte per termin.
- Du som vårdnadshavare erbjuds möjlighet att minst en gång per termin delta i forum för samråd.

Denna kvalitetsdeklaration är fastställd av barn- och utbildningsnämnden 2014-12-17, reviderad 2018-11-22, 2019-10-24 och 2024-10-17 av skolnämnden. En kvalitetsdeklaration kan behöva omprövas och ändras. På stadens webbplats solna.se finns alltid aktuell version.

Hjälp oss att bli bättre

Vi vill gärna ta del av dina synpunkter och hur du tycker vi lyckas uppnå det vi lovar i vår kvalitetsdeklaration. Det ger oss möjlighet att förbättra verksamheten. Kontakta i första hand den verksamhet som din synpunkt rör. Du kan också lämna synpunkter via Solna stads synpunktshantering på solna.se/synpunkt.

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-09-18
SKN/2024:699

Yttrande över revisionsrapport - Granskning av styrning och uppföljning av trygghet och studiero

Förslag till beslut

Skolnämnden antar förvaltningens yttrande som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

KPMG har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Solna stad genomfört en granskning av styrning och uppföljning av trygghet och studiero. Syftet med granskningen har varit att bedöma om skolnämndens styrning av grundskolan är ändamålsenlig vad gäller krav på trygg skolmiljö och studiero.

Revisorernas sammanlagda bedömning, utifrån granskningens syfte, är att skolnämndens styrning delvis är ändamålsenlig vad gäller krav på trygg skolmiljö och studiero. Bedömningen grundas på att arbetet med trygghet och studiero ur ett antal perspektiv bedrivs på ett ändamålsenligt sätt men att det finns förbättringsområden.

Revisorerna har lämnat tre rekommendationer till skolnämnden, vilka kommenteras i förslag till yttrande.

Förvaltningen föreslår att skolnämnden antar det föreslagna yttrande som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Handlingar

- Revisionsrapport – Granskning av styrning och uppföljning av trygghet och studiero

Maria Gyllenberg
Tillförordnad förvaltningschef

Sarah Yonis Melki
Utredare

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Förslag till yttrande

Nedan kommenteras respektive rekommendation:

Rekommendation

Genom systematiskt kvalitetsarbete och intern kontroll säkerställa enheternas efterlevnad mot gällande reglering inom området trygghet och studiero, 5 kap skollagen. (4 kap. 3, 5-6 och 7 §§ SkoL).

Kommentar

Utifrån det systematiska kvalitetsarbetet ingår skolnämndens verksamhet i kvalitetsdialog från och med hösten 2024, som är en del av Specialpedagogiska skolmyndighetens (SPSM) och Skolverkets utvecklingsstödjande verksamhet. Kvalitetsdialogen kommer att ha ett framåtsyftande fokus och dess innehåll kommer att styras av huvudmannen och dennes förutsättningar och utmaningar i förhållande till det nationella kvalitetssystemet. Fokus för dialogen avser allas delaktighet i styrkedjan i det långsiktiga systematiska kvalitetsarbetet genom tydlig roll och ansvarsfördelning på alla nivåer, samt ett kompetent ledarskap. Fokuset avser även att skapa en gemensam målbild och stärka kommunikationen inom och mellan de olika nivåerna i styrkedjan, samt nyttja goda interna exempel.

Under 2025 ska arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet stärkas så att det tydligt kopplas till det nationella kvalitetssystemet.

Rekommendation

Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet stärka uppföljningen både vad gäller att elevernas skolmiljö präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Det görs till exempel genom analys av Skolinspektionens skolenkät till elever och personal. Särskilt viktigt är det att analysera orsaker och vid brister vidta adekvata åtgärder. (4 kap. 3, 5-6 och 7 §§ SkoL).

Kommentar

Barn- och utbildningsförvaltningen instämmer i revisionens rekommendation att, inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, stärka uppföljningen av elevernas trygghet och studiero. I dagsläget följs elevernas trygghet och studiero upp genom främst enkätundersökningar som görs kontinuerligt. De enkäterna som genomförs är skolenkäten, brukarenkäten och Friendsenkäten. Även Stockholmsenkäten genomförs men gäller endast för årskurs 9. Med dessa enkäter ges en sammantagen helhetsbild och utifrån den görs trygghetsarbete i varje skolenhet för att säkerställa ökad trygghet och studiero.

Regelbundna forum för biträdande rektorer och rektorer hålls på huvudmannanivå där skolledningen delges olika typer av information som nyheter, revideringar av styrdokument, nya lagändringar m.m. Med dessa forum ges skolledningen även stöd i uppföljningsarbete vad gäller elevernas skolmiljö.

Uppföljningsarbete är pågående men är även ett utvecklingsarbete som kommer att stärkas ytterligare genom att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i enlighet med det nationella kvalitetssystemet.

Rekommendation

Regelbundet följa upp att skolenheternas lokaler utgör goda lärmiljöer som stödjer elevernas utveckling mot målen och en undervisning som präglas av trygghet och studiero. Identifierade brister ska åtgärdas. (4 kap. 3, 5-6 och 7 §§ SkoLL).

Kommentar:

Det pågår redan regelbundna uppföljningar av skolenheternas lokaler, som görs i samverkan med tekniska förvaltning. Vid de kontinuerliga avstämningar mellan barn- och utbildningsförvaltningen och tekniska förvaltningen lyfts de identifierade brister som behöver åtgärdas, som tekniska förvaltningen därefter vidtar. Det genomförs även skyddsronder på skolverksamheterna för att säkerställa att exempelvis ventilationen fungerar, då dålig ventilation kan bidra till en försämrad lärmiljö. Vid ombyggnationer i skollokaler tar man hänsyn till lärmiljö vid exempelvis val av material, ljuddämpning, ljud och akustik m.m. samt andra behov som identifierats i befintliga skolor.

Även rektorer identifierar olika typer av behov och åtgärder som behöver genomföras för att utgöra goda miljöer på skolverksamheterna.

Granskning av styrning och uppföljning av trygghet och studiero

Rapport

Solna stad

KPMG AB

2024-04-19

Antal sidor 19

Solna stad

Granskning av styrning och uppföljning av trygghet och studiero

2024-04-19

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Om disciplinära åtgärder	6
4	Resultat av granskningen	7
4.2	Riktlinjer och rutiner	9
4.3	Främjande, förebyggande och åtgärdande arbete	11
4.4	Lokaler	13
4.5	Nämndens uppföljning	15
5	Samlad bedömning och rekommendationer	18

1 Sammanfattning

KPMG har av Solna stads revisorer fått i uppdrag att granska skolnämndens arbete med och åtgärder för att skapa trygghet och studiero. Granskningen ingår i revisionsplanen för 2023.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om skolnämndens styrning av grundskolan är ändamålsenlig vad gäller krav på trygg skolmiljö och studiero.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att skolnämndens styrning delvis är ändamålsenlig vad gäller krav på trygg skolmiljö och studiero.

I det följande redovisas våra bedömningar och rekommendationer kopplat till revisionsfrågorna.

Revisionsfrågor	Bedömning
Har nämnden riktlinjer/rutiner för arbetet med att säkra en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero, till exempel vad gäller ordningsregler och disciplinära åtgärder?	I allt väsentligt
Bedrivs främjande, förebyggande och åtgärdande arbete på huvudmanna- och enhetsnivå för att skolmiljön ska präglas av trygghet och studiero?	I allt väsentligt
Ger grundskolornas lokaler förutsättningar för en god fysisk lärmiljö som stödjer trygghet och studiero?	Delvis
Följer nämnden i det systematiska kvalitetsarbetet eller på annat sätt upp: — rektorernas och lärarnas upplevelse av tryggheten och studieron på respektive skolenhet?	Delvis
Följer nämnden i det systematiska kvalitetsarbetet eller på annat sätt upp: — att ordningsregler finns vid varje skolenhet?	I allt väsentligt

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten

Solna stad

Granskning av styrning och uppföljning av trygghet och studiero

2024-04-19

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi skolnämnden att:

- genom systematiskt kvalitetsarbete och intern kontroll säkerställa enheternas efterlevnad mot gällande reglering inom området trygghet och studiero, 5 kap skollagen. (4 kap. 3, 5-6 och 7 §§ Skoll).
- Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet stärka uppföljningen både vad gäller att elevernas skolmiljö präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Det görs till exempel genom analys av Skolinspektionens skolenkät till elever och personal. Särskilt viktigt är det att analysera orsaker och vid brister vidta adekvata åtgärder. (4 kap. 3, 5-6 och 7 §§ Skoll).
- regelbundet följa upp att skolenheternas lokaler utgör goda lärmiljöer som stödjer elevernas utveckling mot målen och en undervisning som präglas av trygghet och studiero. Identifierade brister ska åtgärdas. (4 kap. 3, 5-6 och 7 §§ Skoll).

2 Bakgrund

Revisorerna vill i enlighet med revisionsplanen granska skolnämndens arbete med och åtgärder för att skapa trygghet och studiero.

Enligt skollagen ska alla elever tillförsäkras en trygg och stödjande skolmiljö. Det är skolan och ytterst rektorns ansvar att skapa trygghet och studiero. Enligt 5 kap 3 § ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av skollagens 2 kap 8 § framgår att det är huvudmannen som ansvarar för att bestämmelserna enligt lag och föreskrifter efterlevs. Brister i trygg skolmiljö och avsaknad av studiero innebär en risk att elever får sämre studieresultat och att elever inte blir behöriga till gymnasieskolan.

För att eleverna ska tillförsäkras en arbetsmiljö som kännetecknas av trygghet och studiero ska det finnas ordningsregler. Rektor och lärare får också vidta åtgärder av disciplinär art.

Kommunens revisorer ser i sin risk- och väsentlighetsanalys att konsekvenserna av eventuella brister i kommunens rutiner och insatser kan få stora konsekvenser på enskilda barns förutsättningar att utvecklas mot uppsatta mål.

Granskningen ingår i revisionsplanen för 2023.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningens syfte är att bedöma om skolnämndens styrning av grundskolan är ändamålsenligt vad gäller krav på trygg skolmiljö och studiero.

Granskningen kommer att fokusera på följande frågeställningar;

- Har nämnden riktlinjer/rutiner för arbetet med att säkra en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero, till exempel vad gäller ordningsregler och disciplinära åtgärder?
- Bedrivs främjande, förebyggande och åtgärdande arbete på huvudmanna- och enhetsnivå för att skolmiljön ska präglas av trygghet och studiero?
- Ger grundskolornas lokaler förutsättningar för en god fysisk lärmiljö som stödjer trygghet och studiero?
- Följer nämnden i det systematiska kvalitetsarbetet eller på annat sätt upp:
  - att ordningsregler finns vid varje skolenhet?
  - rektorernas och lärarnas upplevelse av tryggheten och studieron på respektive skolenhet?
  - elevernas upplevelse av sin trygghet och studiero?

Granskningen avgränsas till grundskolan.

Solna stad

Granskning av styrning och uppföljning av trygghet och studiero

2024-04-19

2.2 Revisionskriterier

I granskningen utgörs revisionskriterierna av:

- kommunallagen 6 kap § 6
- skollag (2010:800), 2 kap. 8 § och 5 kap. 3, 5-6 och 7 §§ och
- tillämpbara interna regelverk och policyer.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom studier av Skolinspektionens skolenkät, kommuninterna dokument och intervjuer med skolnämndens presidium, skolchef, förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen, urval av rektorer och lärare samt representanter från elevhälsan.

Rapporten är faktakontrollerad av skolchef och förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen.

3 Om disciplinära åtgärder

I skollagens femte kapitel regleras om trygghet och studiero. Utbildningen ska präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Eleverna ska känna sig trygga under hela skoldagen på både lektioner och raster och under andra aktiviteter. Att undervisningen ska präglas av studiero innebär "att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen".¹

Det är huvudmannen som ska säkerställa att det bedrivs förebyggande arbete på skolenheter som skapar trygghet och studiero. Det görs bland annat genom att ge rektor förutsättningar i form av resurser, att personalen får kompetensutveckling och har insikter i gällande föreskrifter och att elevers trygghet och studiero följs upp.²

Nya regler om disciplinära åtgärder infördes den 1 augusti 2022 som syftar till att öka tryggheten och studieron i skolan. Det handlar bland annat om att mobiltelefoner som huvudregel inte ska användas i undervisningen, om inte läraren så bestämmer. Mobiltelefoner får även omhändertas i förebyggande syfte. Visitation av kropp, kläder och väskor är dock inte tillåtet.

En personal i skolan har alltså befogenheter att ingripa, men också en skyldighet utifrån tillsynsansvaret. Att tänka på är att disciplinära åtgärder aldrig får användas som bestraffning. Åtgärderna måste också stå i proportion till omständigheterna. Fysiskt ingripande är tillåtet, men kraften i ingripandet måste anpassas, till exempel utifrån elevens ålder.

---

¹ <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/trygghet-studiero-och-disciplinara-atgarder>, 2024-02-16, kl. 09:30

² Prop. 2021/22:160, sid. 229

4 Resultat av granskningen

4.1.1 Skolinspektionens skolenkät avseende studiero och trygghet

Skolinspektionen genomför vartannat år en skolenkät hos varje skolhuvudman; i skolenkäten tillfrågas elever i årskurs 5 och 8 i grundskolan, årskurs 2 i gymnasiet samt vårdnadshavare och pedagogisk personal om bland annat anpassning efter elevens behov, kränkande behandling samt studiero och trygghet. Skolinspektionen senaste enkätundersökning i Solna stad genomfördes våren 2023. För denna granskning är eleverna i årskurs 5 och 8 samt undervisande lärares syn på inspektionens frågor om studiero och trygghet intressant. Elevernas svarsfrekvens i årskurs 5 låg på 85 procent och i årskurs 8 låg på 81 procent. Svarsfrekvensen hos lärarna låg på 75 procent. Den första siffran i tabellen nedan anger genomsnittet³ för eleverna i Solna stad och den andra siffran genomsnittet i enkätomgången våren 2023

Studiero och trygghet	Årskurs 5	Årskurs 8
Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?	5,6 / 5,4	5,3 / 5,5
Hur ofta är det så stökigt på lektionerna att du har svårt att koncentrera dig?	5,6 / 5,6	5,4 / 5,6
Känner du dig trygg i skolan?	7,5 / 7,7	6,8 / 7,2
Känner du dig rädd för andra elever i skolan?	8,2 / 8,5	8,0 / 8,3
Känner du dig rädd för någon lärare eller annan vuxen i skolan?	8,9 / 9,1	8,7 / 8,7

Skolenkäten för elever i årskurs 5 respektive årskurs 8 våren 2023, Skolinspektionen

Av uppgifterna ovan kan vi se att eleverna i årskurs 5 i Solna stad svarar i paritet med eller något mer negativ, på Skolinspektionens frågor om studiero och trygghet i jämförelse med genomsnittet i enkätomgången. Eleverna i årskurs 8 i Solna stad ställer sig överlag något mer negativa i jämförelse med genomsnittet i enkätomgången. På frågan om du känner dig trygg i skolan anger 46 procent av eleverna i årskurs 5 och 31 procent av eleverna i årskurs 8 att påståendet stämmer helt och hållet. Drygt 17

³ Medelvärde och indexvärde hamnar på en skala mellan 0–10, där 10 innebär att respondenterna angett svarsalternativet "Alltid" och 0 alternativet "Aldrig", däremellan finns alternativen "Ofta", "Ibland" och "Sällan". Vid negativa påståenden gäller omvänt förhållande. Ett högt medelvärde uppfattas därför alltid som mer positivt än ett lågt. Frågan kan också vara formulerad så att svarsalternativen är "Helt och hållet (10), Till stor del, Till viss del, Inte alls (0).

Solna stad

Granskning av styrning och uppföljning av trygghet och studiero

2024-04-19

procent av eleverna i årskurs 5 och närmare 25 procent av eleverna i årskurs 8 anger att de till viss del eller inte alls känner sig trygga i skolan.

Nedan följer en tabell över undervisande lärares svar på frågor om studiero och trygghet.

Studiero och trygghet	Undervisande lärare
Hur ofta går en stor del av lektionstiden till att upprätthålla ordningen?	6,2 / 6,3
Hur ofta upplever du att det är studiero på dina lektioner?	7,6 / 7,4
Upplever du att eleverna känner sig trygga i skolan?	6,5 / 6,7
Upplever du att eleverna kan vara sig själva i skolan?	6,3 / 6,4

Skolenkäten för undervisande lärare våren 2023, Skolinspektionen.

Lärarna i Solna stad svarade i stort i paritet genomsnittet i enkätomgången. Närmare 15 procent av lärarna anger dock att det är ofta som en stor del av lektionstiden går åt till att upprätthålla ordningen. Vad gäller Skolinspektionens frågor om trygghet svarar lärarna i paritet eller något mer positivt än snittet i enkätomgången. På frågan om du upplever att eleverna känner sig trygga i skolan anger 12 procent att påståendet stämmer helt och hållet.

Att undervisande lärare i större omfattning upplever att det är studiero vid lektionerna menar flera av de intervjuade beror på att uppfattningarna om när studiero råder skiljer sig mellan lärare och elever. För att få ett resultat som återspeglar verkligheten har det identifierats ett behov att inför undersökningar definiera olika begrepp tillsammans med eleverna, menar intervjuade rektorer och lärare.

4.1.2 Antalet inkomna klagomål

Sedan vårterminen 2021 fram till vårterminen 2024 har 13 klagomål inkommit beträffande arbetet med trygghet och studiero.

- Vårterminen 2021 – fyra klagomål
- Vårterminen 2022 – ett klagomål
- Höstterminen 2022 – tre klagomål
- Vårterminen 2023 – två klagomål
- Höstterminen 2023 – tre klagomål

Klagomålen har i huvudsak handlat om beslut inom ramen för skolorganisationens utformande, elevers uppförande, obehöriga i skolans lokaler, avsaknad av tillit och trygghet till personal, överträdelse av ordningsregler, förändringar i klassindelning och förändrad bemanning i skola.

4.2 Riktlinjer och rutiner

Barn- och utbildningsförvaltningen, som styrs av barn- och förskolenämnden samt skolnämnden, har som en del i arbetet med trygghet och studiero upprättat ett stödmaterial⁴ för skolenheterna vad gäller utformandet av ordningsregler. Därutöver finns ett antal centrala rutiner och anvisningar, inget av dessa dokument gäller dock specifikt för arbetet med trygghet och studiero enligt 5 kap. skollagen. Det gäller följande rutiner:

- Rutiner för kamerabevakning⁵
- Anvisning för kamerabevakning i Solna stads skolor⁶
- Interna rutiner vid kränkande behandling och diskriminering mellan barn-barn/elev-elev⁷
- Interna rutiner när personal utsatt barn/elev för kränkande behandling eller diskriminering⁸

Det finns på huvudmannanivå inga centrala riktlinjer eller rutiner vad gäller disciplinära åtgärder. Intervjuad skolchef och förvaltningschef bedömer att arbetet med disciplinära åtgärder uttrycks tydligt i skollag och i stödmaterial via skolmyndigheter, varför det inte behövs någon kompletterande central reglering från huvudmannanivå. För att säkerställa att den pedagogiska personalen känner sig trygga i att vidta disciplinära åtgärder har förvaltningens jurister genomfört utbildningsinsatser under höstterminen 2023.

Under höstterminen har det därtill inletts ett arbete med att utforma en gemensam mall för utredning av upprepade ordningsstörningar och allvarliga förseelser, vilket ska användas för beslut om disciplinära åtgärder eller andra åtgärder för att få eleven att ändra sitt beteende. Utöver att mallen ska skapa likvärdiga utredningar av upprepade ordningsstörningar och allvarliga förseelser mellan stadens skolenheter så ska mallen även omfatta andra utredningar som kan vara aktuella att beakta för att kartlägga orsaker till en elevs beteende. Det gäller exempelvis utredning av en elevs behov av särskilt stöd. Detta för att underlätta det administrativa arbetet och minimera risken för att rätt åtgärder inte sätts in. Intervjuade rektorer ser positivt på detta.

Både intervjuade rektorer och lärare uppger att de i stort känner sig trygga när det gäller disciplinära åtgärder även om arbetet beskrivs som komplext. Ett par lärare menar dock att det kan skilja mellan lärare hur pass trygga de känner sig när det gäller disciplinära åtgärder och att det därför finns behov av mer strukturerad utbildning.

---

⁴ SKN 2022-12-15 § 46

⁵ Daterad 2023-05-04

⁶ Beslutad av förvaltningschef 2023-05-04

⁷ Fastställd 2023-06-15

⁸ Fastställd 2023-08-22

Solna stad

Granskning av styrning och uppföljning av trygghet och studiero

2024-04-19

Andra lärare upplever att arbetet med disciplinära åtgärder är en återkommande diskussionspunkt vid bland annat arbetsplatsträffar vilket bidrar till ett kollegialt lärande.

Intervjuad ordförande för skolnämnden utesluter inte att mer central reglering vad gäller arbetet med trygghet och studiero kan komma att bli aktuellt, särskilt ur perspektivet att öka likvärdigheten mellan skolenheterna.

4.2.1 Bedömning

Vår bedömning är att det i allt väsentligt finns riktlinjer/rutiner för arbetet med att säkra en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Vi konstaterar att det inom Solna stad inte bedöms finnas behov av lokala styrdokument kopplade till arbetet med disciplinära åtgärder då skolenheterna genom skollag och skolmyndigheter får de stöd som de behöver. Det är av betydelse att all lärarpersonal känner sig trygg med att vidta adekvata åtgärder och därmed gör det utifrån uppkomna situationer. Vi bedömer att det kan finnas skäl för huvudmannen att ta fram centrala styrdokument som en påminnelse om när lagstiftningen reviderades och med kompletterande information om praxis. Om huvudmannen bedömer att lokala styrdokument inte behövs för att stödja ett likvärdigt och rättssäkert arbete vad gäller disciplinära åtgärder vill vi lyfta betydelsen av uppföljning av till exempel personalens kunskaper om disciplinära åtgärder och att åtgärder också vidtas för att säkra en trygg arbetsmiljö som präglas av studiero.

Vi konstaterar att det pågår ett arbete att ta fram en gemensam mall för utredning av upprepade ordningsstörningar och allvarliga förseelser, vilket vi ser positivt på.

4.3 Främjande, förebyggande och åtgärdande arbete

4.3.1 Huvudmannanivå

Kommunstyrelsen beslutade under år 2022 om en *Kunskapsstrategi för förbättrade kunskapsresultat* som syftar till att "stödja uppfyllelsen av förbättrade kunskapsresultat och ange riktning för stadens skolutvecklingsarbete". Strategin för förbättrade kunskapsresultat fokuserar i huvudsak på fyra områden; det gäller systematiskt kvalitetsarbete, organisation för kvalitet, tillgängligt lärande och kompetens.

Skolnämnden har sedan år 2019 arbetat med nämndmålet "Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar". För målet har nämnden genom åren utformat aktiviteter som fokuserat på arbetet med trygghet och studiero. I verksamhetsplanen för år 2023⁹ har nämnden för målet arbetat med aktiviteten att "Fortsätta arbetet med trygghet och studiero".

Aktiviteten, som även är kopplad till ett av kunskapsstrategins fyra områden "Tillgängligt lärande", ska syfta till att öka tryggheten och studieron. Av beskrivningen av aktiviteten, framgår bland annat att:

- det pågår ett arbete att ta fram en central barn- och elevhälsoplan och i arbetet ingår även implementering av ett digitalt system för elevdokumentation kopplat till elevhälsa och särskilt stöd.
- för att förbättra trygghet och studiero i undervisningssituationen ska ett stödjande material, utifrån den ändrade lagstiftningen avseende skolans arbete med trygghet och studiero, tas fram.

En central barn- och elevhälsoplan fastställdes den 30 januari 2023 av skolchef och förvaltningschef. Planen är ett stöd för ledning och personal i stadens kommunala förskolor, grundskolor och gymnasium och syftar bland annat till att säkerställa en likvärdig barn- och elevhälsa av god kvalitet samt uppnå en ökad samsyn och samordning av arbetet.

Det framtagna materialet för att stödja skolenheternas arbete med trygghet och studiero har resulterat i stödmaterial för utformande av ordningsregler (se avsnitt 4.2).

Utöver den beslutade aktiviteten i verksamhetsplanen har nämnden för läsåret 2023/2024 upprättat en årsplanering kring arbetet med trygghet, studiero och måluppfyllelse. Av årsplaneringen framgår 14 planerade aktiviteter med tillhörande beskrivningar och information om tidperiod för aktiviteternas genomförande; det gäller bland annat kvalitetsdialog mellan huvudman och skolledning, samarbete med Friends och brukarundersökning för elever och vårdnadshavare i årskurs 3, 5 och 8.

Vid intervju med nämndens presidium framkommer att huvudmannen under de senaste åren har vidtagit ett antal åtgärder av främjande, förebyggande och åtgärdande karaktär. En uppfattning inom presidiet är dock att det finns behov av fler centralt organiserade aktiviteter för att skapa ett mer sammanhållet arbete mellan skolenheterna.

---

⁹ SKN 2022-12-15 § 45

Även intervjuad skolchef och förvaltningschef bedömer att det på huvudmannanivå bedrivs ett aktivt främjande, förebyggande och åtgärdande arbete inom området trygghet och studiero. Utöver de insatser som beslutats i olika styrande dokument genomför nämnden verksamhetsbesök ute på skolenheterna vilket skapar förutsättningar för en större förståelse och inblick i skolenheternas vardagliga arbete.

4.3.2 Enhetsnivå

Det förebyggande och främjande arbetet som bedrivs på enhetsnivå dokumenteras främst i skolenheternas verksamhetsplaner och planer mot kränkande behandling. Vi har tagit del av skolenheternas verksamhetsplaner för läsåret 2023/2024 och noterar att respektive skolenhet bl.a. har utformat aktiviteter baserat på nämndens mål. Aktiviteterna är främst kopplade till arbetet med trygghet. Nedan följer ett urval av aktiviteter som skolenheterna ska arbeta med baserat på nämndens mål "Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar" och aktiviteten "Fortsätta arbetet med trygghet och studiero":

- Utveckla arbetet med trivselledare
- Tydlig genomgång av dagen och lektionsstruktur för alla klasser på mellan stadiet
- Mentorstid i klassen: arbete med värdegrund, demokrati samt klassråd
- Årshjul för värdegrund med långsiktiga aktiviteter kring normer och värdegrund
- Införande av mobilfri skola

Av skolenheternas planer mot kränkande behandling för läsåret 2023/2024 framgår att de primärt behandlar frågan om kränkande behandling och diskriminering men samtliga enheter har även planerade insatser av främjande och förebyggande karaktär kopplade till trygghet. Ett par skolenheter har även planerade insatser av främjande och förebyggande karaktär kopplat till studiero. Nedan följer ett urval av främjande och förebyggande insatser/åtgärder kopplat till trygghet och studiero, så som de redovisas i planerna:

- Mentorer undervisar i egna klasser så mycket som möjligt för att skapa ytterligare trygghet och studiero samt möjligheter att bygga goda relationer med eleverna.
- På raster och fritids ska all personal vara både fysiskt och mentalt närvarande i sin uppgift. Detta för att stärka fokus på eleverna och deras trygghet.
- Skolans ordningsregler kompletteras med stadietvisa trivselregler som löpande revideras i samråd med klasserna.
- För att öka tryggheten för eleverna när de vistas i korridorerna har klasserna olika starttid för rast och lunch. Detta för att minska antalet personer som vistas i korridorerna samtidigt.

Förutom ovan givna insatser framkommer i intervjuer att det på merparten av skolorna i Solna stad finns olika varianter av trygghetsteam bestående av personal från olika kategorier på skolan som särskilt ansvarar för att arbeta främjande och förebyggande

för trygghet och studiero. Det kan exempelvis handla om att planera och genomföra insatser på individ- grupp- och skolnivå.

4.3.3 Bedömning

Vår bedömning är att det i allt väsentligt bedrivs ett främjande, förebyggande och åtgärdande arbete på huvudmänna- och enhetsnivå så att skolmiljön präglas av trygghet och studiero.

Trygghet och studiero är två faktorer som kan påverka hur eleverna mår och deras möjligheter till att lära sig. Vi bedömer att det i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet kan finnas skäl att tydligare hålla isär begreppen; detta för att kartlägga orsaker till brister och insatser att vidta.

4.4 Lokaler

Lokalernas ändamålsenlighet utifrån förutsättningar för en lärmiljö som stödjer trygghet och studiero följs upp inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Brandskyddsronder, skyddsronder samt barnsäkerhets- och allergironder genomförs årligen, enligt uppgift från förvaltningen.

Flera av de intervjuade bedömer att skolenheterna i Solna stad i stort har tillgång till en god fysisk lärmiljö som stödjer trygghet och studiero men att det finns skillnader i förutsättningar. Intervjuat presidium menar att flera skolenheter har sin undervisning förlagd till äldre lokaler. Det finns också en stor underhållsskuld vilket inte har gynnat arbetet med att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Det har under de senaste åren byggts ett antal nya skollokaler och under höstterminen 2024 kommer ytterligare en skolenhet att öppna i nya lokaler. De nya skollokalerna har, enligt intervjuat presidium, byggts med ett nytt tankesätt som i större utsträckning stödjer arbetet med trygghet och studiero. Det handlar exempelvis fler mindre undervisningsrum i nära anslutning till lektionssalar och färre korridorer vilket ger personalen större möjlighet till överblickbarhet.

Skolnämnden har i sin verksamhetsplan för år 2023 beslutat om aktiviteten "Planera för framtida skolförsörjning" som är kopplad till nämndmålet "Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet". Av beskrivningen av aktiviteten framgår att syftet är att långsiktigt säkra den framtida skolförsörjningen. Vidare framgår att stadens skollokaler ska ge eleverna en studiemiljö som stödjer lärande och i takt med att Solna växer ska nya skolor etableras och befintliga skollokaler rustas upp. Den 16 november 2023 beslutade skolnämnden¹⁰ om en reviderad skolförsörjningsplan som utgör planeringsinstrument och ett underlag för att "säkra framtida och långsiktig skolförsörjning" med en organisation med platser utifrån behov och efterfrågan. Planeringen utgår utifrån följande tre geografiska områden: norra, centrala och södra Solna och ingångsvärden för den långsiktiga planeringen är följande förutsättningar:

- Antal folkbokförda 6–15 år, 2022-12-31

---

¹⁰ SKN 2023-11-16 § 46

Solna stad

Granskning av styrning och uppföljning av trygghet och studiero

2024-04-19

- Befolkningsprognos för åldersgruppen 6–15 år 2023–2032
- Kommunal regi nuläge
- Befintlig kapacitet i kommunal regi, 25/klass utifrån den politiska riktningen
- Befintlig kapacitet i kommunal regi, 25/klass utifrån den fysiska maxkapaciteten
- Planering av nya skolor

Av analysen och slutsatserna, kopplade till det geografiska området centrala Solna, framgår av planen att "Lokalerna i Råsunda Annex inte är optimala för skolverksamhet, men att stora investeringar i verksamhetsanpassningar är gjorda och ytterligare utökning med två klassrum planeras för". Vidare framgår av planen att Tallbackaskolan, inom det geografiska området södra Solna, är "i mycket dåligt skick och måste ersättas med en ny skola på tomten eller renoveras. I ett senare skede behöver även Granbackaskolan renoveras".

Flera av de intervjuade delar presidiets bild att skolenheter som bedrivs i äldre lokaler har sämre förutsättningar att säkerställa en god lärmiljö som stödjer trygghet och studiero. Utmaningarna uppges vara större vad gäller förutsättningarna att tillförsäkra trygghet då äldre skollokaler ofta består av fler korridorer och utrymmen som gör det svårt för personalen att hålla uppsikt. För att kartlägga områden på skolan som av eleverna kan upplevas som otrygga genomförs bl.a. årliga enkäter och trygghetsvandringar. Utifrån identifierade brister genomförs insatser, främst genom ökad vuxennärvaro, menar rektorerna. De platser som ofta upplevs som otrygga bland eleverna uppges exempelvis vara korridorer, omklädningsrum och skolgårdar. Därutöver finns vissa enhetsspecifika utmaningar kopplade till trygghet. Exempelvis uppges en av stadens skolenheter bedrivs i före detta kontorslokaler och ger således inte fullt ut förutsättningarna för en trygg lärmiljö.

Vad gäller studiero bedöms det vara enklare att tillförsäkra. Det gäller även på skolenheter som bedrivs i äldre lokaler, menar intervjuade rektorer. Uppfattningen är att huvudmannen under de senaste åren har vidtagit ett antal åtgärder för att främja studieron, det har exempelvis handlat om ljuddämpande insatser och insynsskydd i klassrummen. Intervjuade lärare och representanter från elevhälsan delar uppfattningen att det under de senaste åren har vidtagits åtgärder för att främja studiero men menar att det fortfarande kvarstår vissa utmaningar i skolornas lokaler vad gäller förutsättningarna att tillförsäkra god studiero. Exempelvis uppges det fortfarande finnas brister vad gäller ljudisolering och ventilation vilket påverkar elevernas möjlighet till koncentration. En annan utmaning som lyfts fram är att vissa skolenheter, till följd av äldre möblemang, saknar möjligheten att kunna anpassa klassrummet efter elevernas olika behov.

För att ytterligare främja studieron i klassrummet har nämnden i sin verksamhetsplan för år 2024 beslutat om en aktivitet att inleda ett arbete att NPF¹¹-säkra stadens grundskolor. Arbetet med att NPF-säkra ska inledas vid en av stadens grundskolor och innebär bl.a. att personalen erhåller utbildning kring NPF och klassrummens fysiska miljö anpassas efter olika särskilda behov som samtliga elever i klassrummet får

---

¹¹ Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

tillgång till. Det kan exempelvis handla om att minska intrycken i klassrummen och inköp av anpassade möbler såsom olika sitt- och ståplatser.

4.4.1 Bedömning

Vår bedömning är att grundskolornas lokaler delvis ger förutsättningar för en god fysisk lärmiljö som stödjer trygghet och studiero.

Vi konstaterar att förutsättningarna skiljer sig mellan skolenheterna vad gäller tillgång till en god fysisk lärmiljö. Det finns äldre skolenheter med lokalyta som försvårar möjligheterna för personalen att hålla god överblick över. Även underhåll vad gäller ljud och luftmiljö varierar. Skolnämnden har emellertid beslutat om en reviderad skolförsörjningsplan, vilket vi ser positivt på.

4.5 Nämndens uppföljning

4.5.1 Ordningsregler

I granskningen har vi tagit del av skolenheternas ordningsregler för läsåret 2023/2024. I intervjuer framkommer att ordningsreglerna revideras årligen inför start av varje läsår och att eleverna, främst genom elevråd, deltar i revideringen. Färdigställda ordningsregler ska översändas till barn- och utbildningsförvaltningen. Flera av de intervjuade bedömer att ordningsreglerna är kända och att de hålls levande under läsåret.

Enligt intervjuad skolchef har huvudmannen inte haft som rutin att följa upp att respektive skolenhet har upprättade ordningsregler. I nämndens årsredovisning för år 2023 kommer dock uppföljning av ordningsregler ingå.

4.5.2 Upplevelse av trygghet och studiero

Skolnämnden följer upp elevernas upplevelse av trygghet och studiero inom ramen för delårs- och årsrapportering. Som framgår av avsnitt 4.2 har skolnämnden under de två senaste verksamhetsåren arbetat med nämndmålet "Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar". För målet ska aktiviteten "Fortsätta arbete med trygghet och studiero" genomföras.

Vi har tagit del av nämndens årsredovisning per 31 december 2022¹² och delårsrapporten per 31 augusti 2023. Av årsredovisningen för år 2022 framgår att målet bedöms uppfyllt "till stor del i år". För uppföljningen av målet om upplevelse av trygghet redovisas resultatet från en intern elevenkät ställd till elever i årskurs 3, 5 och 8. Av resultatet framgår bl.a. att 94 procent av eleverna i årskurs 3, 87 procent av eleverna i årskurs 5 och 86 procent av eleverna i årskurs 8 angett positiva svar på frågan om de känner sig trygga i skolan. Av kommentarer framgår att resultaten från den interna elevenkäten behöver analyseras närmare på respektive skolenhet då både Friendsenkäten och Stockholmsenkäten visar att en högre andel av eleverna trivs och känner sig trygga i skolan än vad den interna elevenkäten visar.

---

¹² SKN 2023-02-16 § 3

Solna stad

Granskning av styrning och uppföljning av trygghet och studiero

2024-04-19

För årsrapporten har nämnden också erhållit ett dokument med "fördjupad analys" med uppgifter om bl.a. kunskapsresultat, lärarbehörighet och resultat från den interna elevenkäten som ställer frågor kring trygghet och studiero. Nedan redovisas andelen elever som angett positiva svar på ett urval av de enkätfrågor som ställdes år 2022.

Fråga	Årskurs 3	Årskurs 5	Årskurs 8
I min skola respekterar vi varandra	95 %	76 %	49 %
Jag har studiero på lektionerna	87 %	63 %	47 %
Jag känner mig trygg i skolan	94 %	89 %	75 %
Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon varit elak mot en elev	97 %	90 %	75 %
Jag är nöjd med min skola som helhet	95 %	82 %	49 %

Solna stad, fördjupad resultatanalys 2022

Av analysen framgår att det framför allt är resultaten för eleverna i årskurs 8 som har försämrats när det gäller trygghet och studiero, respekt mellan elever samt lusten att lära sig mer. Av nämndens "fördjupade analys" framgår av "slutsatser och förslag på åtgärder" att det för att förbättra elevernas trygghet och studiero i undervisningssituationen behövs ytterligare stödande material utifrån den ändrade lagstiftningen avseende skolans arbete med trygghet och studiero.

Av delårsrapporten för 2023 framgår att målet "Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar" bedöms uppfyllt "till stor del i år". För uppföljningen av målet redovisas resultatet vad gäller upplevelse av trygghet från Skolinspektionens senaste skolenkät från vårterminen 2023 som besvarades av elever i årskurs 5 och 8. Av resultatet framgår att 80 procent av eleverna i årskurs 5 angett ett positivt svar på frågan om de känner sig trygga i skolan, vilket är lägre i jämförelse med föregående år och med enkätomgångens genomsnitt. Resultatet för elever i årskurs 8 ligger på samma nivå som föregående år (79,6 %) vilket, enligt delårsrapporten, visar att trygghet och studiero är ett fortsatt utvecklingsområde för verksamheten. Vad gäller aktiviteten att "fortsätta arbetet med trygghet och studiero" framgår att flera insatser har genomförts för yngre elever såsom strukturerade rastaktiviteter som leds av vuxna, värdegrundsövningar och tydlighet i ordningsregler. En ökad likvärdighet i förhållningssätt och rutiner är, enligt delårsrapporten, prioriterad för de äldre eleverna.

Elevernas upplevelse av trygghet och studiero följs också upp genom skolsköterskornas hälsosamtal med elever i årskurs 1, 4 och 7. Genomförda hälsosamtal sammanställs och analyseras i syfte att identifiera insatser av främjande och förbyggande karaktär, enligt intervjuade skolsköterskor. Vi kan utifrån erhållit material inte se att hälsosamtalen följts upp på huvudmannanivå.

Rektorers och lärares upplevelse av trygghet och studiero följs upp inom ramen för medarbetsundersökningar och Skolinspektionens skolenkät (se avsnitt 4.1), enligt flera

av de intervjuade. Vi har tagit del av resultatet från den senaste medarbetarundersökningen som genomfördes under år 2022 och noterar att undersökningen utgick från följande tre frågeområden: motivation, ledning och styrning. Vi kan utifrån resultatet inte se att personalen fått besvara frågor kopplade specifikt till trygghet och studiero. I intervjuer framkommer att resultat från genomförda enkäter för personal följs upp och diskuteras vid bl.a. arbetsplatsträffar och utifrån behov identifieras åtgärder att vidta. Ett par intervjuade lärare bedömer dock att det är svårt att utläsa vilka åtgärder som vidtas på huvudmannanivå med anledning av enkätresultat. Uppfattningen är bland intervjuade lärare att om enkätresultat skulle visa på brister så blir det upp till personalen att själva vidta åtgärder. Det kan därför förekomma att personal väljer att inte besvara enkäter eller inte besvarar dessa sanningsenligt.

Intervjuat presidium menar att det har identifierats behov av att utveckla analyser av verksamhetens resultat, däribland analysen av genomförda enkätundersökningar. Presidiet uppger bl.a. att de utifrån den senaste skolenkäten kunde konstatera att uppfattningarna mellan undervisande lärare och elever skiljer sig men att de utifrån erhåller material inte kunde utläsa orsaker till de skilda upplevelserna. Av nämndens verksamhetsplan för år 2023 framgår att nämnden beslutat om en aktivitet att "fortsätta utveckla det systematiska kvalitetsarbetet". Aktiviteten, som är kopplat till målet "Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet", bygger bl.a. på att utveckla analyser för att identifiera rätt åtgärder.

4.5.3 **Bedömning**

Vår bedömning är att nämnden delvis följer upp rektorers, lärares och elevers upplevelse av trygghet och studiero.

För att huvudmannen ska få en tydlig bild över skolenheternas situation behöver rektorers och lärares upplevelse av trygghet och studiero regelbundet följas upp. Vi bedömer att nämndens uppföljning av rektorers och lärares upplevelser av trygghet och studiero inte är tillräcklig för att identifiera åtgärder till förbättring.

Elevernas upplevelse av trygghet och studiero följs emellertid upp kontinuerligt. Vi bedömer dock att det finns brister i analysen. Till exempel är det viktigt att analysera om studieron överlag brister vid skolenheterna eller om uppgifterna om bristande studiero primärt kommer från vissa skolenheter. Att lärare och elever har olika syn på om studiero råder behöver också analyseras. Skolsköterskorna får genom sina hälsoenkäter och hälsosamtal god kunskap om elevernas upplevelse av sin skolgång. Denna kunskap tas inte tillvara på huvudmannanivå. Om analysen utvecklades skulle huvudmannen få ett kvalitativt underlag för beslut om åtgärder.

Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt följer upp att ordningsregler finns.

Lagstiftaren ställer inga specifika krav på att huvudmannen ska följa upp att skolenheterna har upprättade ordningsregler. Vi konstaterar emellertid att huvudmannen planerar att följa upp ordningsreglerna inom ramen för årsredovisningen för år 2023.

5 Samlad bedömning och rekommendationer

Syftet med granskningen har varit att bedöma om skolnämndens styrning av grundskolan är ändamålsenligt vad gäller krav på trygg skolmiljö och studiero.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att skolnämndens styrning delvis är ändamålsenlig vad gäller krav på trygg skolmiljö och studiero.

Vi bedömer att arbetet med trygghet och studiero ur ett antal perspektiv bedrivs på ett ändamålsenligt sätt; ett par brister medför dock att vår samlade bedömning blir att styrningen endast delvis är ändamålsenlig. Resultaten från Skolinspektionens senaste skolenkät visar att elevernas och lärarnas upplevelse av främst studiero inte är tillfredsställande.

Vi konstaterar att skolenheterna har tillgång till stödmaterial för upprättande av ordningsregler. Skolnämnden har däremot inte några centrala riktlinjer eller rutiner för arbetet med disciplinära åtgärder då statliga styrdokument som finns inom området bedöms utgöra det stöd som skolenheter behöver. Vi påtalar vikten av uppföljning för att säkerställa ett ändamålsenligt arbete.

Vi konstaterar att förutsättningarna skiljer sig mellan skolenheterna vad gäller tillgång till en god fysisk lärmiljö. Skolnämnden har emellertid beslutat om en reviderad skolförsörjningsplan, vilket vi ser positivt på. Vi bedömer att nämndens uppföljning av rektorers och lärares upplevelser att trygghet och studiero inte är tillräcklig för att identifiera åtgärder till förbättring. Elevernas upplevelse av trygghet och studiero följs emellertid upp kontinuerligt. Vi bedömer dock att det finns brister i analysen, till exempel vad gäller att identifiera orsaker till resultatet.

Vi bedömer emellertid att det på huvudmanna- och enhetsnivå i allt väsentligt sker ett främjande, förebyggande och åtgärdande arbete så att skolmiljön präglas av trygghet och studiero. Vi bedömer dock att det kan finnas skäl att tydligare hålla isär begreppen; detta för att kartlägga orsaker till brister och insatser att vidta.

Vad gäller uppföljning av att ordningsregler finns ställer lagstiftaren inga specifika krav. Huvudmannen planerar emellertid att följa upp ordningsreglerna inom ramen för årsredovisningen för år 2023.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi skolnämnden att:

- genom systematiskt kvalitetsarbete och intern kontroll säkerställa enheternas efterlevnad mot gällande reglering inom området trygghet och studiero, 5 kap skollagen. (4 kap. 3, 5-6 och 7 §§ SkoL).
- Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet stärka uppföljningen både vad gäller att elevernas skolmiljö präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Det görs till exempel genom analys av Skolinspektionens skolenkät till elever och personal. Särskilt viktigt är det att analysera orsaker och vid brister vidta adekvata åtgärder. (4 kap. 3, 5-6 och 7 §§ SkoL).
- regelbundet följa upp att skolenheternas lokaler utgör goda lärmiljöer som stödjer elevernas utveckling mot målen och en undervisning som präglas av

Solna stad

Granskning av styrning och uppföljning av trygghet och studiero

2024-04-19

trygghet och studiero. Identifierade brister ska åtgärdas. (4 kap. 3, 5-6 och 7 §§ Skoll).

Datum som ovan

KPMG AB

Joakim Nertyk

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Klara Engström

Verksamhetsrevisor

Mikael Lind

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Kundansvarig

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-09-20
SKN/2024:1316

Ändring av Riktlinje för skolskjuts i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

Förslag till beslut

Skolnämnden antar förvaltningens förslag till Riktlinje för skolskjuts i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola.

Sammanfattning

En elevs rätt till skolskjuts regleras av Skollagen (2010:800) och omfattar elever som går i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola. Det är sedan upp till varje enskild kommun att fastställa om kommunen utöver skollagens bestämmelser ska anta lokala regler som kompletterar skollagens bestämmelser. I samband med den nya mandatperioden gjordes en översyn av stadens riktlinjer för skolskjuts och skolnämnden antog vid sitt sammanträde den 16 februari 2024 stadens nu gällande riktlinjer.

Förvaltningen har efter det uppmärksammat ett behov av att förtydliga avsnittet ”Skolskjuts i samband med lov och studiedagar”. Ändringen innebär att åldern höjs från att ha omfattat elever under 12 år till att även medge elever, som utifrån sin funktionsnedsättning beviljats skolskjuts i form av taxi, rätt till resor under skollov och studiedagar fram till den 30 juni det år som eleven fyller 13 år, s.k. lovresor.

Orsaken till höjningen är att förvaltningen identifierat att det utifrån nuvarande regelverk finns elever som efter 12 år fyllda kan hamna i en situation där eleven fortsatt har rätt till fritids men som inte längre har rätt till lovresor under skollov och studiedagar trots att elevens behov av transport mellan hemmet och fritidshemmet kan kvarstå. Förvaltningen vill genom sitt förslag motverka att en elev hamnar i ett mellanläge där elev varken har rätt till lovresor anordnade av barn- och utbildningsförvaltningen eller rätt till insats av omvårdnadsförvaltningen i staden. Utifrån lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) har elev som har behov av det rätt till korttidstillsyn (ungdomsfritids inkl. resor till och från korttidstillsynen) från och med 1 juli det år som eleven fyller 13 år.

Genom att höja gränsen för rätten till lovresor säkerställer förvaltningen att elever som fyllt 12 år inte hamnar i ett glapp där de förlorar tillgång till nödvändiga transporter mellan hemmet och fritidshemmet under lov och studiedagar. På så sätt möjliggörs en mer sammanhängande och trygg övergång till den insats som erbjuds enligt LSS, vilket minskar risken för att elever med särskilda behov hamnar utan nödvändigt stöd under denna period.

Förtydligt i samma avsnitt är att dessa lovresor gäller under förutsättning att fritidshemmet är beläget på samma plats som skolans ordinarie undervisning annars bedrivs.

Förvaltningen har även flyttat om avsnittsindelningen i riktlinjerna samt förtydligat avsnittet som rör stadens bedömning av inkomna ansökningar.

Ändringen i förslaget är markerat i färg.

Skolnämnden föreslås anta förvaltningens förslag till riktlinje.

Handlingar

Riktlinje för skolskjuts i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

Malin Svanström
Tf avdelningschef
Administrativa avdelningen

Åsa Nilsson
Tf enhetschef
Placering och utredning

Riktlinje för skolskjuts i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

Rätten till skolskjuts

Rätten till skolskjuts regleras i skollagen (2010:800) och omfattar elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola. Kommunen har ingen skyldighet att anordna skolskjuts för elever i förskolan, pedagogisk omsorg, fritidshem, gymnasieskolan, sameskolan eller specialskolan.

Bedömning vid skolskjuts

Huvudregeln vid prövning av skolskjuts är att en elev i skola med offentlig huvudman har rätt till skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem och till skolan om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet. Se nedanstående avsnitt om kriterier för skolskjuts.

Denna rätt gäller dock inte för elever som valt att gå i en annan skola än den som kommunen skulle ha placerat eleven på, det vill säga den anvisade skolan, eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av 25-27 §§. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

Kan kommunen inte erbjuda plats på den närmaste skolan sett till elevens hem utgör den skola där eleven i stället placeras på som den anvisade skolan.

Elever som väljer att gå i en fristående skola inom kommunen kan ha rätt till skolskjuts, under förutsättning att skolskjutsen kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. Kommunen har emellertid ingen skyldighet att anordna skolskjuts till fristående skolenheter utanför kommunen.

Kriterier för skolskjuts

Rätten till skolskjuts ska prövas utifrån kriterierna: *Avstånd mellan hem och skola, trafikförhållanden, funktionsnedsättning samt annan särskild omständighet* i varje enskilt fall.

Avstånd mellan hem och skola

Vid prövning av avstånd mellan hem och skola tillämpas följande:

Elever i förskoleklass till och med årskurs 3   minst 2 km

Elever i årskurs 4 till och med årskurs 6   minst 3 km

Elever i årskurs 7 till och med årskurs 9   minst 4 km

Trafikförhållanden

Om färdvägen mellan hem och skola är klassad som särskild trafikfarlig eller riskfylld kan skolskjuts beviljas även om avståndreglerna inte är uppfyllda. En individuell bedömning görs i varje enskilt fall.

Elever med funktionsnedsättning

Elever med funktionsnedsättning kan ha rätt till skolskjuts även om avståndet mellan hemmet och skola inte uppfylls. Funktionsnedsättningen ska, för att eleven ska beviljas skolskjuts, innebära att eleven har betydande svårigheter att ta sig till och från skolan. Vid prövningen ska elevens behov särskilt beaktas. Vid ansökan på grund av funktionsnedsättning ska en beskrivning av elevens behov av skolskjuts lämnas och behovet av skolskjuts ska kunna styrkas med till exempel ett läkarintyg. En individuell bedömning görs i varje enskilt fall.

Annan särskild omständighet

Skolskjuts kan beviljas när annan särskild omständighet föranleder det. En individuell bedömning kring vad som är särskilda omständigheter görs i varje enskilt fall.

Elever som bor på exempelvis LSS-boende eller HVB-hem kan beviljas skolskjuts mellan hemmet och skolan trots att eleven inte är folkbokförd i boendet. Detta under förutsättning att eleven stadigvarande bor på boendet. Intyg som styrker att eleven bor stadigvarande på annan adress än elevens folkbokföringsadress ska bifogas ansökan.

Anpassad gymnasieskola

För elever i anpassad gymnasieskola gäller samma bestämmelser som för elever i förskoleklass och grundskola och anpassad grundskola. I Solna finns en anpassad gymnasieskola som erbjuder individuella program. Därför kan skolskjuts beviljas till anpassade gymnasieskolor med nationella program i närliggande kommuner om kriterierna för skolskjuts är uppfyllda. En individuell bedömning görs i varje enskilt fall.

Skolskjuts vid växelvis boende

Växelvis boende innebär att en elev bor lika mycket, 50 procent, hos respektive vårdnadshavare. Elever med växelvis boende har rätt till skolskjuts under förutsättning att båda vårdnadshavarna är folkbokförda i kommunen och att något av övriga kriterier är uppfyllda. Är den ena vårdnadshavaren folkbokförd i en annan kommun beviljas skolskjuts endast från adressen inom kommunen, under förutsättning att adressen inom kommunen är elevens folkbokföringsadress och att något av nedanstående kriterier uppfylls.

Skolskjuts vid flytt inom kommunen

En elev som flyttar inom kommunen har inte rätt till skolskjuts om vårdnadshavare låter eleven gå i en annan skola än den som kommunen skulle ha placerat eleven på. Detta gäller även om eleven tidigare har beviljats skolskjuts.

Resor till och från fritidshemmet

I skollagen finns det ingen reglerad rätt för en elev att få kostnadsfri skolskjuts till och från fritidshemmet, då fritidshemmet inte är en obligatorisk skolform. Elever som är inskrivna i fritidshemmet kan dock beviljas resor till och från fritidshemmet under förutsättning att fritidshemmet är beläget på samma plats som undervisningen sker. I dessa fall kan resor mellan hem och skola ersättas med resor mellan hem och fritidshem.

Skolskjuts i samband med lov och studiedagar

Rätten till skolskjuts gäller som huvudregel inte under skollov och studiedagar utan avser endast för resa mellan hemmet och skolan under skoltid.

Elever som utifrån sin funktionsnedsättning är beviljade skolskjuts och har behov av fritids under skollov och studiedagar har rätt till lovresor fram till och med den 30 juni det år som eleven fyller 13 år.

Förutsättningen är att fritidshemmet är beläget på samma plats som skolans ordinarie undervisning annars bedrivs.

~~Rätten till skolskjuts gäller inte under skollov och studiedagar utan avser endast för resa mellan hemmet och skolan under skoltid. Elever med funktionsnedsättning som är under 12 år och som är beviljade skolskjuts till och från skola och fritidshem har dock rätt till skolskjuts till fritidshem under skollov och studiedagar.~~

Färdsätt vid verkställighet av skolskjuts

Vid beviljande av skolskjuts används i första hand allmänna kommunikationsmedel i form av tillhanda havande av SL-kort. Om det inte är möjligt för eleven att åka med kollektivtrafiken kan skolskjutsen i särskilda fall genomföras i form av skoltaxi. Det innebär turbundna resor mellan hemmet och skolan som samplaneras med andra elever.

Elever som tidigare har beviljats taxi på grund av funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet kan i vissa fall beviljas skoltaxi ena sträckan och SL-kort den andra sträckan. Detta med hänsyn till elevens funktionsnedsättning, ålder, utveckling eller annan särskild omständighet i syfte att främja elevernas utveckling och för att förbereda eleverna för att framöver klara sig själva i kollektivtrafiken.

Ersättning för SL-kort

Kommunen ersätter inte förlorat SL-kort. Vårdnadshavare eller elev ansvarar för att registrera SL-kortet på SL:s hemsida och får på så sätt tillgång till SL:s förlustgaranti. Vårdnadshavare eller elev som på egen hand inhandlat SL-kort kompenseras inte av kommunen. Kommunen prövar rätten till skolskjuts och beviljas eleven SL-kort hämtas detta ut av sökande i Solna stads Kontaktcenter.

Skolskjuts vid olycksfall

Om olyckan är framme och en elev behöver skoltaxi för att ta sig till och från skolan ska vårdnadshavare i första hand kontakta sitt försäkringsbolag.

Täcker försäkringsbolaget inte kostnaden för skoltaxi vid olycksfall, kontaktar vårdnadshavare Stockholmsregionens Försäkring AB (SFR) och gör en skadeanmälan. För barn och ungdomar under 18 år görs anmälan av vårdnadshavare.

Uppsök läkare som är ansluten till Försäkringskassan. Spara samtliga kvitton. Om en elev har behov av taxi till och från skolan på grund av olycksfallet ska detta vara styrkt med ett intyg från behandlande läkare. Innan taxi beställs ska skaderegleringsbolaget kontaktas för bekräftelse. Intyget insändes tillsammans med skadeanmälan.

Skadeanmälan kan göras direkt på SRFs hemsida, www.srfab.net eller skickas per post till:

SRF, Box 16250, 103 24 Stockholm

E-post: skador@srfab.net

Telefon: 08-412 97 40

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-09-23
SKN/2024:1363

Beslut om initiering av upphandling av Bemanningstjänster Pedagogisk verksamhet 2024

Förslag till beslut

Skolnämnden godkänner initiering av upphandling i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning

Barn- och utbildningsförvaltningen har behov av att upphandla ett nytt avtal av bemanningstjänster för stadens förskolor, fritidshem, grundskolor och gymnasieskola.

Upphandlingen omfattar ett nytt avtal som ska täcka behovet för ett befintligt avtal som löper ut. Befintliga avtalet löper ut den 23 oktober 2024.

Maria Gyllenberg
Förvaltningschef

Emma Haskic Hjalte
Enhetschef

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-09-27
SKN/2024:1377

Godkännande av initiering av upphandling av kostdatasystem

Förslag till beslut

Skolnämnden godkänner initiering av upphandling av kostdatasystem för måltidsverksamheten inom skola och förskola.

Sammanfattning

I verksamhetsplan och budget för 2024 har skolnämnden och förskolenämnden gett förvaltningen i uppdrag att planera för övertagande av mat i egen regi i samband med att avtal med nuvarande entreprenör går ut den 30 juni 2025.

I nuläget är måltidsorganisationen i Solna en kombination av egen regi och entreprenadupphandling. Arton förskolor har egen kock anställd i Solna stad och tillagar mat på plats i respektive verksamhet. Tretton förskolor får mat levererad från leverantören Sodexo. Alla grundskolor samt stadens gymnasieskola har entreprenadlösning. Sodexo tillagar maten till förskolor, grundskolor och gymnasieskola i fyra kommunala skolkök: Ulriksdalsskolan, Råsunda skola, Råsunda annex och Bergshamraskolan.

Avtalet med Sodexo går ut per den 30 juni 2025. Därefter kommer samtliga måltider till stadens kommunala förskolor och skolor produceras inom den nya måltidsorganisationen. Den nya måltidsorganisationen kommer dels att bestå av medarbetare från nuvarande extern leverantör som tas över genom verksamhetsövergång, dels av medarbetare från egen regi.

Ett kostdatasystem är nödvändigt som verktyg i en måltidsorganisation. Systemet stöder hela processen i ett storkök från menyplanering, tillagning, leverans, servering och uppföljning. Det möjliggör även publicering av menyer och aktuell måltidsinformation till matgäster.

Verktyget används även för att säkerställa att måltiderna uppfyller Skolverkets krav på näringsriktiga måltider samt för att hantering av specialkost till elever i förskola och skola sker på ett säkert sätt.

Nuvarande leverantör av måltider, Sodexo, använder sig i dagsläget av kostdatasystemet Matilda från Matilda Foodtech.

Förvaltningen behöver som en del i övertagandet av måltidsverksamheten i egen regi även säkerställa att nödvändiga verktyg finns på plats för måltidsorganisationen.

Ekonomi

Kostnaden för driften av systemet föreslås ligga på måltidsorganisationens budget.

Avtalsvärdet uppskattas uppgå till cirka 2,7 mkr med en avtalstid på 4 år med möjlighet till förlängning 1+1+1+1 år. Införandekostnaden uppskattas baserat på tidiga uppgifter från relevanta leverantörer uppgå till cirka 300 000 kr och löpande årlig avgift cirka 300 000 kr.

Maria Gyllenberg
Tillförordnad förvaltningschef

Anja Engdahl
Avdelningschef

Bakgrund

I en måltidsverksamhet används ett kostdatasystem för recepthantering, menyplanering, näringsberäkning av måltiderna, klimatberäkning av måltiderna och för att hantera specialkost på ett säkert sätt.

Medarbetarna inom Sodexo (nuvarande upphandlad leverantör) använder sig av kostdatasystem för att säkerställa ovan uppräknade funktioner. I systemet skrivs menyn in för förskola och skola så att respektive kök kan ta del av den. I systemet finns även de näringsberäknade recept, med ingående ingredienser, som baseras på avtalsprodukter. Systemet är ett stöd för att alla kök ska kunna laga likvärdiga måltider och köpa in avtalade produkter, det vill säga livsmedel som är på avtal och som följer Solna stads krav på rätt märkning och produktionsmetoder.

Staden genomför idag beställning av livsmedel via stadens e-handelssystem. Vid framtagandet av upphandlingen kommer funktionaliteten som kostdatasystemen erbjuder att utredas samt hur detta potentiellt bör samverka med befintligt system för inköp av avtalade produkter fastställas. I systemet är det även lätt att följa statistik för antal levererade portioner och beräkna matsvinn.

Användarna i systemet är kockar och övrig måltidspersonal. Systemadministratör för systemet, det vill säga den person som ansvarar för att systemet fungerar på rätt sätt i verksamheten, kommer att finnas inom måltidsorganisationens ledningsfunktion.

Den ekonomiska nyttan av att upphandla ett kostdatasystem överväger ofta driftskostnaderna av systemet. Genom uppföljning ser verksamheten ofta ekonomiska besparingar genom att:

- Kockarna följer portionsberäknade recept
- Endast avtalsvaror köpts in då recepten baseras på avtalsvaror
- Matsvinn följs upp systematiskt

Övriga anledningar till att upphandla ett kostdatasystem är:

1. Säkerhet
  - Specialkosten är uppdaterad i systemet och skrivs ut på medföljande lista/etikett till respektive mottagningskök (cirka 25 kök)
  - Ingredienser till måltiderna kan spåras tillbaka i systemet
2. Enklare administration
  - All uppföljning sker i systemet (antal måltider, kostnad per måltid m m)

- Menyerna skrivs i systemet och publiceras i skolsystemen, extern webbsida (Solna.se)
3. Uppföljning av nämndmål
- Matsvinnsmätning
  - Beräkning av klimatavtryck (CO₂)